МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ ТА НАУКИ УКРАЇНИ
ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАНА ПУЛЮЯ

ФАКУЛЬТЕТ ЕКОНОМІКИ ТА МЕНЕДЖМЕНТУ

КАФЕДРА МЕНЕДЖМЕНТУ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА МАГІСТРА
НА ТЕМУ
"Шляхи зміцнення матеріальної і фінансової основи діяльності органів місцевого самоврядування, на прикладі Заліщицької міської ради"
(Тернопільська обл., Заліщицький р-н, .Заліщики, вул.С.Бандери, 40)

Виконав: ст.гр.БАмз-62
Бица Р.М.

Науковий керівник: к.е.н.,доцент
Зяйлик М.Ф.

ТЕРНОПІЛЬ 2020

АНОТАЦІЯ

Бица Р.М. Шляхи зміцнення матеріальної і фінансової основи діяльності органів місцевого самоврядування, на прикладі Заліщицької міської ради [Рукопис]: кваліфікаційна робота на здобуття ступеню «магістр» за спеціальністю 8.03060101 / Бица Роман Миколайович; ТНТУ. – Тернопіль: [б. в.], 2020. – 75 с.

Квалфікаційна робота: 75 с., 12 рис., 23 табл., 3 додатки, 65 літературних джерел.

Об'єкт дослідження – дослідження матеріальної і фінансової основи діяльності Заліщицької міської ради.

Метою кваліфікаційної роботи є дослідження практичних і теоретичних засад зміцнення фінансової та матеріальної основи діяльності Заліщицької міської ради.

Методи дослідження – аналізу і синтезу, методи загальнонаукові, пізнання наукового, аналізу ситуаційного, дослідження комплексні, економіко-статистичні, математичні, експертних оцінок та кількісного аналізу а також табличний і графічний.

Розроблено проєктні рішення щодо підвищення рівня матеріальної та фінансової основи діяльності Заліщицької ради міської, обґрунтуванні пропозиції щодо створення КП “Смаколик” та комунального підприємства з пошиття спецодягу, а також проєктних рішень щодо оренди приміщень комунальної власності на основі застосування платформи e-tender.

Результати впроваджено у діяльність Заліщицької міської ради.

Ключові слова: органи місцевого самоврядування, матеріальна та фінансова основи діяльності, дохідна частина бюджету, видаткова частина бюджету, загальний фонд, спеціальний фонд, платформа e-tender.

ABSTRACTS

Bytsa R. M. Ways to strengthen the material and financial basis of local government, on the example of Zalishchyk City Council [Manuscript]: a comprehensive thesis to obtain a master's degree in the specialty 8.03060101 / Bytsa Roman Mykolaiovych; TNTU. – Ternopil: [b. v.], 2020. – 75 p.

Master's thesis: 75 pages, 12 figures, 23 tables, 3 appendices, 65 literary sources.

The Object of Investigation – research of the material and financial basis of the Zalishchyk City Council.

The Aim of the Work is to study the theoretical and practical foundations of strengthening the material and financial basis of the Zalishchyk City Council.

Research methods – general scientific methods, scientific knowledge, analysis and synthesis, situational analysis, complex research, economic and statistical, mathematical, quantitative analysis and expert assessments, comparison, grouping, graphical, tabular.

Project decisions on raising the level of material and financial basis of Zalishchyk City Council, substantiation of the proposal on creation of KP "Smakolyk" and communal enterprise on tailoring of overalls, and also project decisions on rent of premises of communal property on the basis of application of e-tender platform are developed.

The results were implemented in the activities of Zalishchyk City Council.

Key words: local self-government bodies, material and financial bases of activity, revenue part of the budget, expenditure part of the budget, general fund, special fund, e-tender platform.

ЗМІСТ

ВСТУП 7

РОЗДІЛ 1 ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ МАТЕРІАЛЬНОЇ ТА ФІНАНСОВОЇ ОСНОВИ ДІЯЛЬНОСТІ ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ

1.1 Особливості функціонування органів місцевого самоврядування 10

1.2 Фінансове забезпечення органів місцевого самоврядування в Україні 16

1.3 Організаційно-правові аспекти формування матеріально-фінансових ресурсів органів місцевого самоуправління 22

РОЗДІЛ 2 АНАЛІЗ МАТЕРІАЛЬНОЇ ТА ФІНАНСОВОЇ ОСНОВ ДІЯЛЬНОСТІ ЗАЛІЩИЦЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ

2.1 Загальна характеристика місцевого самоврядування Заліщицької міської ради 29

2.2 Комплексне дослідження дохідної та видаткової частини бюджету Заліщицької міської ради з використанням програми ЕОМ 31

2.3 Оцінка виконання плану по загальному та спеціальному фонду Заліщицької міської ради в контексті матеріального забезпечення: доходи та витрати 34

РОЗДІЛ 3 РОЗРОБКА ПРОЄКТНИХ ПРОПОЗИЦІЙ ЩОДО ПІДВИЩЕННЯ РІВНЯ МАТЕРІАЛЬНОЇ ТА ФІНАНСОВОЇ ОСНОВИ ДІЯЛЬНОСТІ ЗАЛІЩИЦЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ

3.1 Створення КП “Смаколик” як вектор зміцнення матеріально-фінансової компоненти Заліщицької міської ради 46

3.2 Створення комунального підприємства з пошиття спецодягу як джерело зростання наповнення бюджету Заліщицької міської ради 52

3.3 Проєктні рішення щодо оренди приміщень комунальної власності на основі застосування платформи e-tender 56

РОЗДІЛ 4 ОХОРОНА ПРАЦІ ТА БЕЗПЕКА У НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЯХ

4.1 Сучасний стан та організація процесу охорони праці Заліщицької міської ради 61

4.2 Організація фінансування та матеріального забезпечення заходів захисту населення і територій від НС мирного та воєнного часу 63

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ 65

БІБЛІОГРАФІЯ 69

ДОДАТКИ 76

ВСТУП

Актуальність теми зумовлена тим, що проблемне дослідження забезпечення фінансового органів самоврядування місцевого велике має значення як для розвитку вітчизняної фінансової науки, так і для розв'язання питань практичних, пов'язаних із управлінням місцевими фінансовими ресурсами, фінансовою незалежністю місцевих органів влади. Проблемні питання фінансового та матеріального забезпечення діяльності органів місцевого самоврядування вказують на недосконалість систем адміністративно-територіального устрою та місцевого самоврядування, неефективність розподілу повноважень між органами місцевого самоврядування та місцевими органами виконавчої влади. Такі питання безпосередньо впливають на формування територіальної громади, яка повинна володіти іншими ресурсами, матеріальними, необхідними для хорошої реалізації функцій і завдань самоврядування місцевого.

Варто зазначити, що сучасним проблемам матеріально-фінансової основи діяльності органів місцевого самоврядування присвячені праці фахівців, зокрема, роботи Воронової Л.К., Жданова А.А., Заверухи О.Б., Коваленка А.А., Кутафіна О.О., Музики Л.К., Музики-Стефанчук О.А., Нечай А.А., Нікітіної Л.О., Орлюк О.П., Первомайського О.О., Піскотіна М.І., та інших.

На основі проведених досліджень встановлено, що поняття "фінансово-матеріально основа самоврядування місцевого" свідчить про те, що воно є досить багатогранним. Інколи акцент робиться на його сутності економічній, а інколи – на правовій. Отже, покращення матеріального і фінансового забезпечення органів самоврядування місцевого в галузі децентралізації буде сьогодні головним завданням, яке сприятиме хорошому виконанню керівниками місцевого самоврядування їхніх функцій.

Метою кваліфікаційної роботи є визначення практичних і теоретичних основ покращення фінансової і матеріальної основи роботи Заліщицької ради міської".

З метою досягнення мети у кваліфікаційній роботі визначено ряд взаємопов'язаних **завдань,** основними з яких є:

– узагальнення особливостей функціонування органів місцевого самоврядування;

– дослідження фінансового забезпечення місцевого самоврядування в Україні;

– обгрунтовано виконання плану по загальному та спеціальному фонду Заліщицької міської ради в контексті матеріального забезпечення;

– проведення оцінки дохідної та видаткової частини бюджету Заліщицької міської ради з використанням програми ЕОМ;

– розробка проєктних пропозицій щодо підвищення рівня фінансової і матеріальної основи роботи Заліщицької ради міської.

Об'єктом дослідження виступає – дослідження фінансової і матеріальної основи діяльності Заліщицької ради міської.

Предметом дослідження є теоретико-прикладні аспекти дослідження фінансової і матеріальної основи діяльності Заліщицької ради міської в сучасних умовах.

Методи дослідження. Кваліфікаційну роботу виконано на базі інформаційної, та теоретичної бази, до складу якої входять акти нормативні і закони України; роботи наукові сучасних вчених з питань менеджменту, маркетингового менеджменту, менеджменту стратегічного; статистичних і бухгалтерських звітів органів місцевого самоврядування; матеріали видань періодичних; Internet ресурси.

Використано такі методи під час розробки таких тверджень: загальнонаукові, пізнання наукового, синтез і аналіз, аналіз ситуаційний, комплексні підходи, математичні, аналізу кількісного, групування, табличний і графічний.

Джерела дослідження. Базою дослідження слугувала інформація праць зарубіжних і українських науковців, інформація статистичний державних органів, документи нормативні з питань матеріальної та фінансової основ органу

місцевого самоврядування, звітно-статистичні дані досліджуваного даного органу місцевого самоврядування, аналітичні публікації в науковій і спеціалізованій літературі.

Наукова новизна одержаних результатів. У кваліфікаційній роботі обґрунтовано концептуальні аспекти підвищення рівня матеріальної та фінансової основи діяльності Заліщицької міської ради та запропоновано такі нові наукові, методичні та практичні рекомендації щодо вирішення даної наукової проблематики.

Практичне значення отриманих результатів полягає в розробці проєктних пропозицій щодо підвищення рівня матеріальної та фінансової основи діяльності Заліщицької міської ради, обґрунтуванні пропозиції щодо створення КП "Смаколик" та комунального підприємства з пошиття спецодягу, а також проєктних рішень щодо оренди приміщень комунальної власності на основі застосування платформи e-tender. Розроблені проєктні рішення впроваджено у практичну діяльність Заліщицької міської ради.

Апробація результатів дослідження. Основні положення кваліфікаційної роботи доповідались та отримали позитивну оцінку на науково-практичній конференції: V Міжнародній науково-практичній конференції "Теорія і практика сучасної науки" (м. Київ, 27-28 червня 2020 року): Сутністно-змістовна характеристика розподілу фінансових ресурсів об'єднаної територіальної громади: сучасних стан та перспективи розвитку.

Структура й обсяг дипломної магістерської роботи. Кваліфікаційна робота магістра складається зі вступу, декількох розділів, пропозицій та висновків, бібліографії та додатків. Загальна кількість сторінок комп'ютерного тексту роботи – 79, вона містить 23 таблиць і 12 рисунки, 3 додатків, бібліографії із 65 найменувань.

РОЗДІЛ 1
ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ МАТЕРІАЛЬНОЇ ТА ФІНАНСОВОЇ ОСНОВИ ДІЯЛЬНОСТІ ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ

1.1 Особливості функціонування органів місцевого самоврядування

Говорячи про реформу місцевого самоврядування (МСВ), слід мати на увазі, що незалежно від вибору напрямку головного вектора розвитку України, ключовим є радикальне підвищення конкурентоспроможності країни, її відхід від третьорозрядної ставки. Роль органів державної влади в процесі виведення України на перший план є першорядною: у сучасному світі існує безліч прикладів, коли держави, навіть не маючи очевидних природних ресурсів та інших конкурентних переваг, досягають високого рівня та якості життя завдяки професійному державному управлінню.

Наголошуємо, що сьогодні розвиток українського місцевого самоврядування, підтримка високої конкурентоспроможності територіальних громад без нових знань та підходів, тобто без науки неможлива. Наука формує ідеальні моделі, які представляють “як це правильно робити”, беручи до уваги прогресивні досягнення та найкращі практики. На жаль, не можна з упевненістю стверджувати, що українська державна адміністрація вимагає науки, хоча справедливо можна сказати, що немає нічого практичнішого за добру теорію. Це підтверджується трансформацією реальності наукових прогнозів кінця минулого століття про доцільність використання досягнень управління бізнесом у сфері державного управління, є сьогодні визнаним елементом його сучасної парадигми [25, с.124]. А менеджмент пропонує широкий арсенал концептуальних та інструментально-технологічних підходів до вирішення проблем різних рівнів муніципального управління. Майже всі вже визнали необхідність усунення подвійної влади на території, існування якої суперечить усім системним канонам влади.

Однак це не повинно означати скасування системи противаг, яка необхідна на всіх рівнях державного управління. Тому підняття питання про ліквідацію місцевих державних адміністрацій (МДА) виходить за рамки пропозиції базової концепції реформування МСВ, викликає певні занепокоєння. Що стосується багатьох питань МСВ, існує потреба узгодити місцеві та національні інтереси, щодо яких потрібно приймати зважені рішення; багато питань, зокрема здійснення делегованих повноважень, вимагають державного контролю. Отже, необхідність мати в системі територіального управління орган, який представляв би "око держави" на території, виконувати такі функції, як французька префектура, очевидна. До речі, схема делегування повноважень в умовах ліквідації МДА потребує докорінного перегляду. Виглядає правильнішим підняти питання реформування інституту МДА в Україні, і навряд чи можна припустити, що ця проблема має достатню наукову підтримку. У той же час існує багатий і корисний зарубіжний досвід, обговорення якого доцільно, і уроки та досягнення якого слід враховувати при побудові майбутньої системи збалансованого територіального управління в "тандемі" двох основних суб'єктів – представницьке місцеве самоврядування щодо наглядово-координаційних та певних контрольних функцій [17, с.59].

Пов'язане з цим питання створення органів виконавчої влади місцевих рад все ще розглядається на спрощеному рівні, наприклад, "передача персоналу МДА виконавчим органам місцевої ради". Але це питання навряд чи можна обмежити простою "зміною знака", воно набагато глибше і має ознаки професійного менталітету. Про це йшлося під час обговорення пропозицій до проекту Закону про МСВ, коли були спроби розрізнити поняття "державний службовець" та "муніципальний службовець". Йдеться про необхідність врахування різного характеру діяльності, пов'язаної з її дещо різними сферами, у МСВ та державному управлінні. Орган державного управління, зокрема в умовах панування ідеології "бюрократичної організації" за М. Вебером, більше орієнтований не на проблемний, а на "виконавчий" підхід до діяльності. Це певною мірою є наслідком того факту, що, на відміну від приватного сектору, де місія створена

потребами ринку і визначається потребами замовника-споживача, в державному управлінні місія встановлюється державою-засновником і забезпечує ряд конкретних завдань державної політики. У цьому випадку кращим є завдання, тобто по суті “виконавчий” підхід до діяльності, що забезпечує високу визначеність основних цілей і завдань, а головним у більшості випадків є організація роботи за певною схемою, “згідно з інструкціями” на шкоду творчому проблемному підходу [24, с.47].

У сучасному демократичному мережевому стилі прийняття рішень акценти змінюються насамперед через високу динаміку суспільних відносин та появу проблем, які не можна передбачити заздалегідь при первинному регулюванні державного управління, зокрема МСВ, яка безпосередньо є призначений для вирішення проблем. Але “бюрократична організація” в таких випадках “зазнає невдач”. Це висуває на перший план проблемний підхід до діяльності, який має зовсім іншу ідеологію та методологію організації роботи для досягнення кінцевого результату, а саме: відкритість до усвідомлення проблемної ситуації з урахуванням потреб зацікавлених сторін, визначення інтересів зацікавлені сторони та їх збалансування, ресурсні можливості та пошук додаткових джерел фінансування, визначення суспільно корисних результатів тощо і лише потім – організація виконання робіт.

Це питання актуалізує проблему створення специфічної розгалуженої системи муніципальної освіти, яка в той час обговорювалася досить активно. Надзвичайно складним питанням є вирішення дихотомії “реформа МНВ-реформа адміністративно-територіального устрою (АТУ)”. Це справді проблематичний комплекс із не просто причинно-наслідковим, а прямим зв’язком та зворотним зв’язком. Здається, жодне з ключових слів “об’єднання громади” чи “громади укрупнення”, хоча вони мають дещо інше значення, і не зосереджуються на вирішенні проблеми однозначно. Інакше це не можна вирішити. Ключовим моментом тут є фінансово-економічна самодостатність громад, тобто наявність бюджетоутворюючих підприємств на території та відповідна база, потенціал для залучення інвесторів. Саме з цієї причини територію слід “перепроєктувати”, а

численні дещо штучні кількісні обмеження (населення, площа, кількість населених пунктів, доступність державних послуг) можуть лише заважати, оскільки вони насправді не сумісні. Критерій повинен бути один – зробити все необхідне для побудови міцного економічного фундаменту для самоврядування, забезпечення “права та можливостей” МСВ, сприяє створенню належного рівня надання державних послуг [6. с.119].

Здається, що через велику різноманітність умов для досягнення цілей реформи, доцільним було б використовувати пілотні проєкти, що враховують різні вихідні параметри та обмеження при формуванні самодостатніх громад. Реалізація таких проєктів могла б випередити масове впровадження реформи та надати їй корисну інформацію про своєчасне управління змінами під час реформи, функція якої є вирішальною в управлінні проектами.

Важливим фактором успішної реформи є звернення уваги на здатність громад обирати додаткові до “стандартних” та нетрадиційні форми діяльності, зокрема загальну (інтегровану) діяльність. Мова йде про міжмуніципальне співробітництво та міжгалузеве партнерство як варіант державно-приватного партнерства. Досвід показує, що в Україні можна поєднати відомі їм в Європі концепції спільної діяльності громад – як органічної (об’єднання сусідніх громад), так і функціональної (централізація спільних функцій при збереженні незалежності громад) [18].

Запорукою успіху реформи є подальший розвиток та підтримка якісно нових форм діалогу між усіма зацікавленими сторонами та органами місцевого самоврядування. Йдеться про таку форму взаємодії керівників територіальних громад, як громади практиків, представлену проектом Despro в Україні та реалізовану за підтримки Державного фонду сприяння місцевому самоврядуванню в Україні. Ця форма народилася щойно впровадженою професійною соціальною мережею електронних комунікацій співробітників МСВ щодо формування проєктів Всеукраїнського конкурсу проєктів та програм розвитку місцевого самоврядування. Сьогодні спільнота практиків стала справжнім форумом для обговорення нагальних проблем МСВ, обміну передовим

досвідом, засобом пошуку спільних рішень місцевих проблем. Це реальний спосіб перевести діяльність МСВ на рейки громадянського суспільства: саме тут формується переконання у необхідності залучення людей до управління своїми справами, робляться спроби формувати проєкти для вирішення місцевих проблем та проекти стають практикою в розвинених країнах. суб'єкти господарювання (приклад Швейцарії). Саме ці проекти – часто невеликими або успішними кроками, досягають суспільно корисного результату навіть у складних умовах, формується взаємна довіра уряду, бізнесу та громадян.

Особливо важливим на початку реформ місцевого самоврядування є використання прогресивних підходів, орієнтованих на програми, що сприяють досягненню більш надійних результатів в умовах зростаючої організаційної складності трансформації. В даний час інтеграція стратегічного та проєктного підходів для практичного впровадження визнана гарантією підвищення ефективності місцевих стратегій розвитку. Ці стратегії повинні стати справжнім інструментом для планування діяльності оновлених громад, оскільки з самого початку доведеться багато зробити – визначити нове місце та спеціалізацію громади в господарському комплексі, враховуючи додаткові конкурентні переваги (місія), сформувати оновлене стратегічне бачення. При цьому важливо забезпечити гармонізацію стратегій усіх рівнів муніципалітетів – від базового до рівня спільних інтересів. Отже, слід активізувати роботу з підготовки керівників органів місцевого самоврядування стратегічному плануванню на основі проектного підходу, зокрема із застосуванням передових віддалених технологій та використанням можливостей спільнот практики [11, с.42].

Немає сумнівів, що ключовим "рушієм" реформ залишаються люди – менеджери з їхньою кваліфікацією та професійним менталітетом, громадяни з їх ставленням до реформ, до участі в управлінні, з їх громадянською зрілістю. Сьогодні дефіцитним ресурсом є взаємна довіра. Довіра до влади походить не тільки від результатів її діяльності, але і від стилю. Застосування ідеології та підходів до управління бізнесом у державному управлінні сприяє встановленню рівних відносин між владою та громадянами.

Він відзначає такі різноманітні підходи до управління, як управління за цілями, результатами, процесним та програмно-цільовим підходами, вводить поняття участі та соціальної відповідальності. Він віддає перевагу організаціям з розвиненим лідерством, стратегічним плануванням, командною роботою та партнерством персоналу з керівництвом, ефективно організованими процесами, де акцент робиться на клієнта та високу якість життя персоналу, на загальну соціальну корисність діяльності [29,с.37]. Насправді це вже готова "ідеальна модель" організації управління територіальними громадами. Така модель відкриває цілий спектр сфер для побудови ефективного та ефективного муніципального управління. І багато чого вже можна запозичити з передового зарубіжного та вітчизняного досвіду. У цьому аспекті ми можемо запропонувати цілий клас моделей-підходів, які є перевіреними комплексними інструментами для підвищення ефективності: системи управління якістю (СМК) на основі ISO-9001: 2000 та IWA 4: 2005; Модель інтегрованої системи управління (IMS) "BSC" оцінка ефективності з використанням моделі "Збалансована система показників" (CAF 2002) "Модель самопродуктивної діяльності з точки зору ефективності та сприяння розвитку ("Спільна система оцінювання") в організаціях за методом Т. Конті (модель "EFQM") модель "CAPAM" оцінки з позицій якості та ефективності місцевої влади (Асоціація державного управління Співдружності) модель оцінки рівня досконалості проекту ("Досконалість проєкту") та інші.

Адміністративно-територіальна організація влади є лише важливою передумовою. Для започаткування стимулів розвитку перспективно розглядати суспільство як різновид корпорації, де член територіальної громади не просто вважається номінальним власником комунальної власності, а набуває прав реального володіння та управління певною часткою корпорації майно. За таких умов стає доцільною та вигідною участь в управлінні суспільством, яке досягає ефективної взаємодії місцевої влади, територіальної громади, бізнесу на основі взаємної довіри. Важливо підкреслити, що методологія корпоративного управління має великий потенціал для формування соціальної відповідальності,

на основі якої населення може виступати інвестором у вирішенні власних проблем.

Підсумовуючи вищесказане, слід зазначити, що реформа місцевого самоврядування є надзвичайно складною комплексною проблемою. У той же час є багатий позитивний досвід вирішення проблемних аспектів, існує значний потенціал для конструктивних підходів, моделі та інструментів для забезпечення ефективної та результативної діяльності в органах місцевого самоврядування, зокрема на основі муніципального управління. І реформа, з одного боку, повинна використовувати цей потенціал, а з іншого – відкрити широкі можливості для її реалізації в оновлених умовах.

1.2 Фінансове забезпечення органів місцевого самоврядування в Україні

Трансформаційні процеси в Україні диктують необхідність формулювання такої концепції державної фінансової політики, яка стала вухом економічного зростання. Це насамперед зумовлене створення на територіальному рівні сильніших фінасових систем, що займаються самостійно віршувати локальні соціально-економічні проблеми, і так само перераховує загальнодоступні показники економічного розвитку національного економічного розвитку країни.

Звертаємо увагу на те, що місцеві бюджети, сформованого до адміністративно-територіального поділу, зберігають фінансову та економічну основу незалежності в Україні. Сучасна частина доходів бюджетних бюджетів сформульована з трьох категорій: трансферт іноземних суверенних доходів, трансферт податків і податків та міжбюджетні трансферти [9,с.58].

Актуальність проблем і прогнозів місцевого самоврядування, формулювання доходів у міжнародних бюджетах з використанням їх різноманітних доходів, прискорюється в процесі створення рішень, що впроваджуються у виробництво, юридичні конекси. В Україні необхідні необов’язкові інструменти децентралізації для ефективного задоволення споживачів у шкірному регіоні. Кризові прояви представницьких органів є

усвідомлення необхідності законодавчого стандарту, який би розширив права територіальних громад щодо матеріально-фінансової недостатності.

Неможливо залишити поза увагою те, що при перевірці кошторисів на основі фінансового бюджету необхідно визначати згідно Концепції бюджетної реформи. Таким чином, ця Концепція реформування місцевських бюджетів, передбачена постановою Кабінету Міністрів України від 23 травня 2007 р. № 308-р, відзначаю реформу місцевих бюджетів:

- оцінка фінансової основи самоврядування;

- надання систем та формування бюджетів бюджетів для соціально-економічного розвитку;

- поліщення самодостатності людського капіталу країни [14, с.174].

Необхідність реформ у сферах бюджету місцевого та міжбюджетних платежів нагромаджується такими проблемами: широкий спектр соціальних заобів, задекларованих державою; необгрунтовані темпи соціально-економічного розвитку регіонів; недостатня сума попередньої частини місцевих бюджетів; високий рівень доступності бюджетних бюджетів.

Крім того, існує потреба у дуже досконалій системі прогнозів доходів та витрат бюджетних коштів на плановий та поточний період та здійснення прогнозу середніх показників бюджетних бюджетів.

Так, концепції реформування бюджетних коштів переносить перерахунок бюджету на ефективний аналітичний інструмент соціально-економічного розвитку адміністративно-територіальної цілеспрямованості процесів, складної системи та регулювання: бюджетні платежі; підготовка плану міжнародних бюджетів на середньострокову перспективу; надання можливості вдосконалення інвестиційного та складського бюджетів; підвищення ефективності управління бюджетними коштами та вдосконалення контролю та виконання бюджетного законодавства; забезпечення передбачення процесу формування місцевих бюджетів [31, с.290].

Сучасна процедура розвитку Інституту фінансових фінансів України контролюється значними труднощами в майбутньому: в контексті стратегії

політики міжнародних бюджетних документів та реалізації в бюджетних документах; невведення вимог до консультацій з фінансовими менеджерами на всіх етапах формування бюджету; необхідно використовувати терміни для формулювання бюджетної системи та нестачі коштів центральної влади.

На основі вивчення структурованої логічної схеми складається схема матеріально-фінансового аналізу складу структурних факторів ресурсного забезпечення компонентів: економічного, політичного, технологічного, технологічного, політичного, технологічного (рис. 1.1).

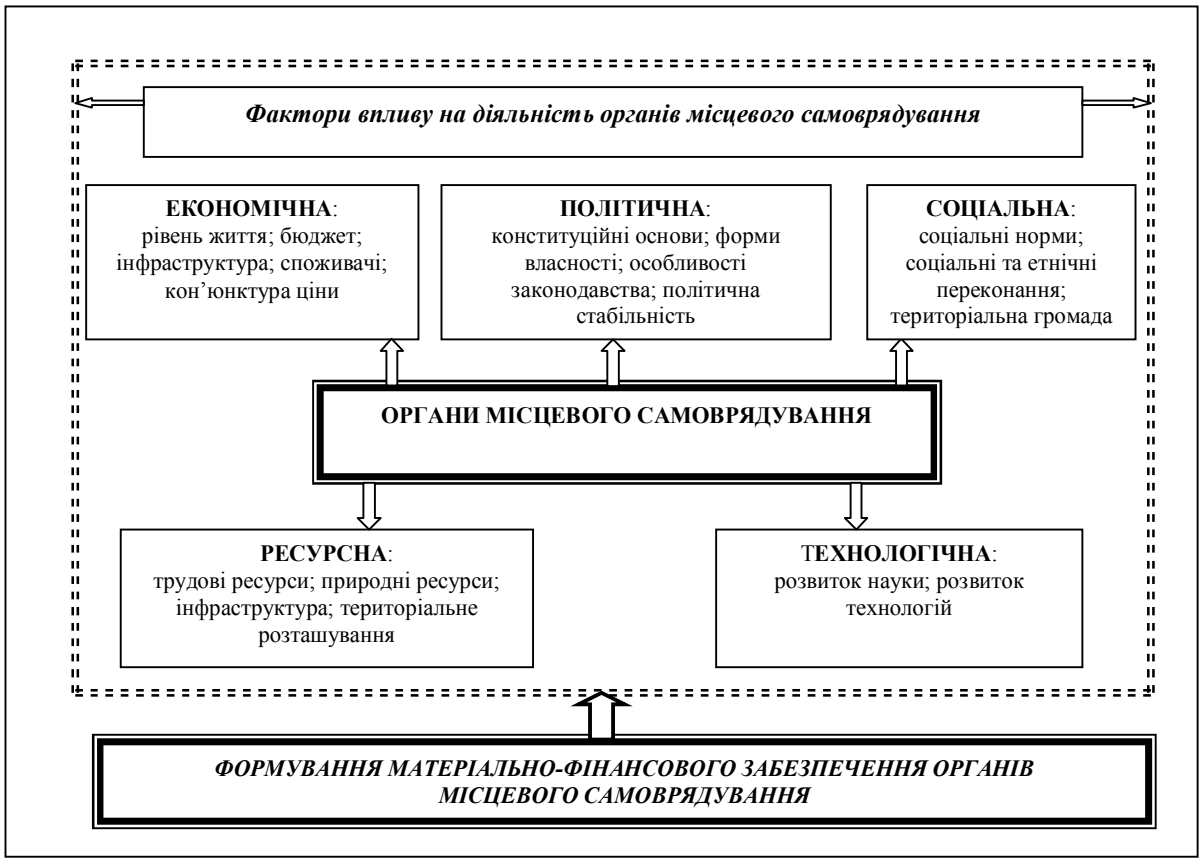

Рисунок 1.1 – Структурно-логічна схема формування матеріального та фінансового забезпечення самоврядування місцевого [1, с.213]

Вирішальне значення для фінансової незалежності місцевого самоврядування мають доходи місцевих бюджетів, процес формування яких характеризується переважанням субсидій та субвенцій з Державного бюджету України, невеликою часткою власних надходжень і, зокрема, місцеві податки та збори, незначні надходження від комунальної власності та надання послуг.

Не можна залишити поза увагою те, що зростаюча роль місцевих бюджетів в економічному та соціальному розвитку країни не відповідає потребам зміцнення місцевого самоврядування. Аналіз організації системи місцевого самоврядування в Україні показує, що сьогодні вона має досить широкі законодавчі повноваження щодо місцевого самоврядування. При цьому якість їх реалізації знижується через недостатню ефективність діяльності органів місцевого самоврядування базового рівня, що, у свою чергу, визначається недосконалістю виборчої системи, недостатнім рівнем професіоналізму персоналу, низький рівень участі членів територіальної громади у громадсько-політичному житті, а також недосконалість фінансово-економічної підтримки діяльності органів місцевого самоврядування базового рівня [15, с.147].

Ключовою проблемою, яка виникла в Україні за останні роки, є зростання диспропорцій у соціально-економічному розвитку територій та низька економічна активність на них.

Зарубіжний досвід показує, що територіальні диспропорції мають місце майже у всіх країнах. Крім того, досвід країн, які зазнали трансформації соціальних систем, показує, що збільшення диспропорцій у соціальному розвитку є об’єктивним процесом. У той же час ринкові механізми не завжди здатні подолати значні міжрегіональні відмінності. Ось чому в розвинених країнах вони доповнюються інструментами державного регулювання. Водночас держава стикається з необхідністю одночасно створювати умови для зростання і розвитку всієї економіки, прогресивних структурних змін, забезпечувати однорідність територіального економічного та соціального простору [28, с.60].

У свою чергу, методи державного регулювання повинні підтримувати, з одного боку, процеси економічної інтеграції, а з іншого боку, сприяти вирішенню проблем їх складного соціально-економічного розвитку, запобігаючи виникненню кризових ситуацій у певних регіонах . Таким чином, ми можемо констатувати наявність двох взаємопов’язаних ключових проблем у забезпеченні регіонального розвитку: зменшення регіональних дисбалансів та запобігання появі нових

небезпек та ризиків з наступним забезпеченням стійкого (стабільного) розвитку кожного з регіонів.

Необхідною умовою реалізації цих завдань є якісна та об'єктивна оцінка сучасного стану та потенціалу регіонів, виявлення загальних тенденцій розвитку соціальних процесів та рівнів міжрегіональної диференціації, а також запровадження їх моніторингу .

З метою реалізації постанови Кабінету Міністрів України "Про запровадження оцінки міжрегіональної та внутрішньорегіональної диференціації соціально-економічного розвитку регіонів" від 20 травня 2009 р. No 476, сьогодні ситуацію відстежують у розвиток окремих регіонів (районів, міст).

Сформована база даних дозволяє визначити основні причини, що визначають диференціацію соціально-економічного розвитку регіонів, та прийняти відповідні управлінські рішення на державному, регіональному та місцевому рівнях, спрямовані на їх усунення.

Практика показує, що нагальні проблемні аспекти формування місцевих бюджетів в сучасних трансформаційних умовах можна виділити:

- відсутність у переліку місцевих податків та зборів фінансово значущих джерел доходу;

- недостатня кількість ресурсів для здійснення власних повноважень;

- недосконалість формули вирівнювання обсягу бюджетних ресурсів;

- обмежена можливість позик;

- неможливість для місцевої влади розпоряджатися позаплановими коштами на власний розсуд;

- слабкий контроль за виконанням делегованих повноважень;

- належність основних джерел доходів місцевих бюджетів - податок з доходів фізичних осіб, плата за землю - до національних податків, законодавче закріплення частки відрахувань від цього податку в різних рівнях місцевих бюджетів у Бюджетному кодексі України не передбачає надати місцевим органам влади право регулювати ставки цього податку;

- перевищення витрат на адміністрування певних видів податків і зборів над доходами [11, с.523].

Кризові явища в економічному режимі забезпечують використання запланованих показників перед переходом до інших бюджетів. Внесення переліку проблем вимагало змін до Бюджетного кодексу України, Закону України “Про медичне самовиконання в Україні” і “Проектування органів управління державним бюджетом”, а також до внесення змін до Бюджетного кодексу України, Закону України Україна.

У цей час готується проект закону про поживні речовини та матеріали, представлений у проекті Закону України “Про місцеві податки і збори”, прийнятому для першого читача 24 грудня 2008 року. Переказ податку, перехід на різні бюджети, порядок їх адміністрування та імідж у Податковому кодексі України.

Слід відзначити, що запропонувані нормативні акти, засновані на державних соціальних стандартах не дають конкретних гарантій. Саме тому є необхідність застосування заходів:

- розподілити повноваження між органами місцевими та органами виконавчої влади та місцевого самоврядування зокрема;

- делегування повноважень держави самоврядування органів місцевих в контексті самодостатності фінансового та матеріального забезпечення;

- реалізувати самодостатність місцевих громад;

- встановити порядок реєстрації нормативних документів необхідного фінансового звіту про інформаційне забезпечення, порядок встановлення державних стандартів.

Результати дослідження встановлюють той факт, що адаптація, впровадження програмного забезпечення для регіонів України, що знаходяться в основі ефективної системи інвестиційних ресурсів. Органи державної та внутрішньої влади повинні приховувати свої права на роздрібну торгівлю продуктами харчування, оскільки вони спрямовують розвиток інвестиційної діяльності.

Отже, вбачаємо за необхідне відзначити, що у сучасних умовах важливим напрямом ефективної роботи на місцевих рівнях є приведення у відповідність земельних взаємовідносин. Адже, вирішення сааме цього проблематичного питання матиме позитивний вплив в майбутньому на фінансування органів місцевих.

1.3 Організаційно-правові аспекти формування матеріально-фінансових ресурсів органів місцевого самоврядування

Існування комунальної власності, місцевих бюджетів та інших місцевих фінансів вимагає відповідного правового регулювання, а також існування певного незалежного режиму регулювання фінансово-економічних відносин на місцевому рівні.

Аналіз сутності поняття “матеріально-фінансова основа місцевого самоврядування” свідчить про те, що воно досить багатогранне. В одних випадках він орієнтується на свою економічну сутність, в інших - на юридичну. Хоча зв’язок і значення обох сфер очевидні. Це також пояснюється подвійною природою власності та фінансів, а саме економічною та правовою природою.

Ми схильні визначати, що основи місцевого самоврядування, закріплені в Конституції та законах України, напрямки організації та діяльності органів місцевого самоврядування, реалізуються та впроваджуються в різні сфери суспільних відносин, і тим самим виражають його суть і призначення. У вітчизняній науці виділяють такі основи місцевого самоврядування: правові, соціальні, фінансово-економічні, територіальні, наукові [4, с.6].

Комплексний розвиток місцевого самоврядування має стратегічне значення для внутрішніх реформ в економічній, фінансовій, соціальній та інших сферах. Саме за допомогою місцевого самоврядування: населення відповідної території отримує певні послуги, що забезпечують їх існування; забезпечується накопичення фінансових ресурсів на місцях та співпраця з органами державної влади. На основі проведених досліджень ми сформували матеріальну та фінансову підтримку органів місцевого самоврядування (рис. 1.2).

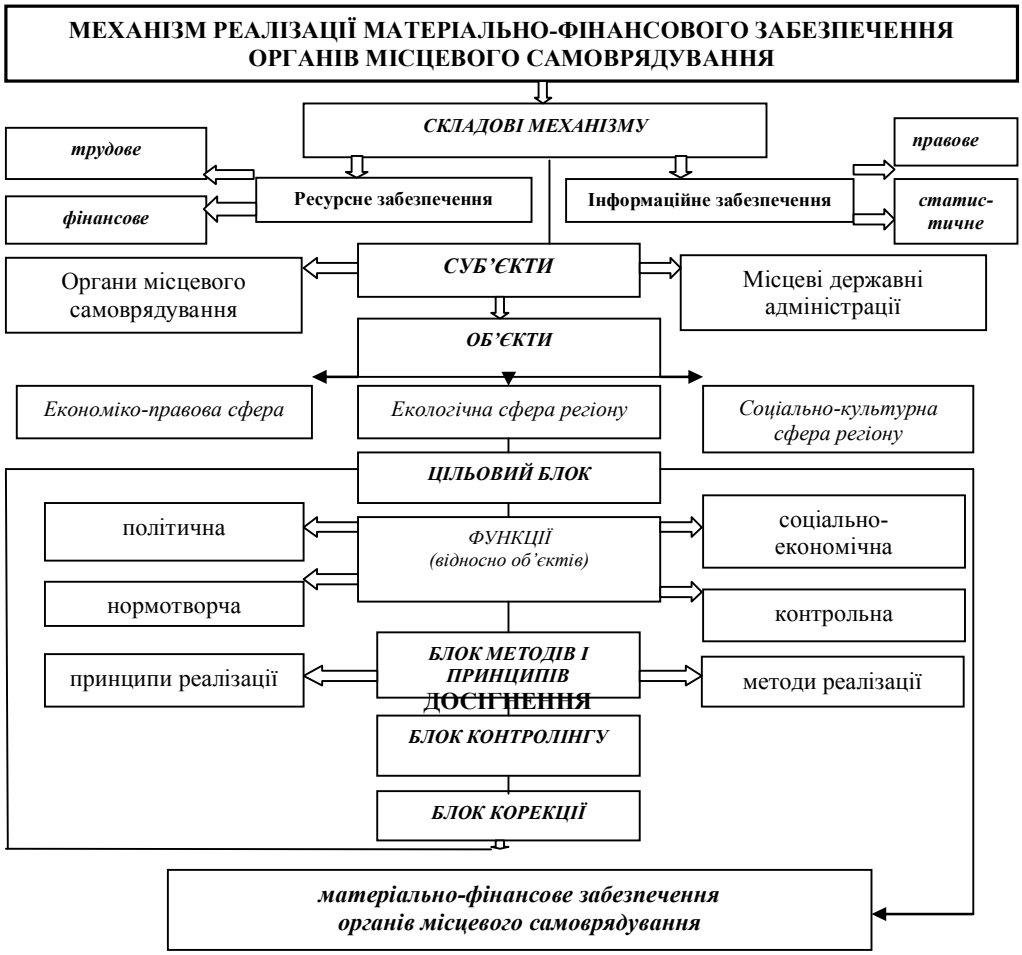

Рисунок 1.2 – Система реалізації матеріального та фінансового забезпечення органів місцевого самоврядування [2, с.312]

Основною метою діяльності органів місцевого самоврядування є вирішення питань, пов'язаних із задоволенням побутових, соціально-економічних, медичних, культурних та інших потреб населення відповідної адміністративно-територіальної одиниці. Для цього органами місцевого самоврядування в Україні є різні матеріальні та фінансові ресурси. Саме за допомогою цих ресурсів вказується влада для надання населенню цілого комплексу послуг.

При вивченні питань місцевого самоврядування враховуються різні сфери його діяльності, зокрема ті, що стосуються реалізації повноважень у сфері формування та використання матеріальних, фінансових та інших ресурсів, що перебувають у розпорядженні органів місцевого самоврядування, у власність територіальних громад. У цьому аспекті економічна сторона діяльності органів

місцевого самоврядування, як справедливо зазначає А. А. Єжкова, має пріоритетне значення, оскільки комунальна власність та фінансові ресурси є реальною основою для успішного вирішення питань, пов'язаних із забезпеченням життя місцевих громад [5, с.3].

Звичайно, наявність матеріальних та фінансових ресурсів не означає, що всі громадяни отримають те, що їм підготовлено. Реалізація законодавчо визначених повноважень можлива за умови вмілого (ефективного, раціонального) управління та використання наявних ресурсів (хоча сьогодні в Україні практично відсутній механізм управління та використання).

Відповідні органи повинні забезпечити власні ресурси для всього цього процесу. Вони також повинні сприяти розвитку власне місцевої економіки, визначати пріоритетні завдання місцевого розвитку відповідно до програм місцевого розвитку. На основі фінансових планів (місцевих бюджетів) має відбуватися формування доходів та фінансування за їх рахунок; на підставі інших планів повинна здійснюватися господарська та інша діяльність органів місцевого самоврядування.

Реальність та реальність існування місцевого самоврядування визначається матеріально-фінансовою базою, тобто матеріальними та фінансовими ресурсами органів місцевого самоврядування, якими ці органи володіють, користуються та розпоряджаються ними (хоча вони не можуть самостійно розпоряджатися усіма цими ресурсами).

Набуття Україною статусу країни з ринковою економікою суттєво не змінило відносин у сфері матеріального та фінансового забезпечення відповідної території. Однак до цього (тобто до набуття такого статусу) відбулося чимало змін у нормативній базі місцевого самоврядування, у визначенні та формуванні основ його функціонування.

Належне функціонування та нормальний розвиток місцевого самоврядування в більшості країн світу неможливе за відсутності таких умов: законодавче забезпечення компетенції органів місцевого самоврядування (в більшості випадків ці положення закріплені на рівні конституція та в

спеціальному законі) відповідного обсягу фінансових ресурсів, необхідних органам для виконання своїх функцій місцевого самоврядування (такі фінансові ресурси накопичуються в місцевих бюджетах та інших місцевих фондах) [16, с.32].

Як справедливо зазначає А. А. Музика-Стефанчук, ці умови досить відносні. Звичайно, у своїй сукупності вони створюють певну основу для життя територіальних громад, для виконання завдань та функцій органів місцевого самоврядування. Ще більшою мірою вони плавають на матеріальній та фінансовій основі останніх.

Відносини у сфері матеріально-фінансової бази місцевого самоврядування регулюються нормами конституційного, фінансового, муніципального, адміністративного цивільного законодавства.

Основою конституційного регулювання є, звичайно, Конституція України. Відповідно до статті 142 Конституції України матеріальною та фінансовою основою місцевого самоврядування є рухоме та нерухоме майно, доходи місцевих бюджетів, інші фонди, земля, природні ресурси, що перебувають у власності територіальних громад сіл, селищ, міст, районів у містах, а також їх об'єкти спільне майно, яким управляють районні та обласні ради.

З метою взаємодії органів місцевого самоврядування, вираження та захисту своїх фінансових інтересів територіальних громад дозволяється поєднувати певні засоби. У зв’язку з цим конституційне право територіальних громад сіл, селищ та міст є абсолютно виправданим об’єднувати об’єкти комунальної власності на договірних засадах, а також бюджетні кошти для реалізації спільних проектів або для спільного фінансування (утримання) комунальних підприємств, організації та установи, створити для цього відповідні органи та служби.

Відповідно до Рішення Конституційного Суду України No 11-рп / 2001, форма 13.07.2001. У справі № 1-39 / 2001 (справа про адміністративно-територіальний устрій) повноваження міських рад як органів місцевого самоврядування у містах з регіональними підрозділами приймати рішення щодо: матеріального, фінансового та організаційного забезпечення реалізації місцевого

самоврядування в районах міста утворення чи не створення в місті районних рад та, якщо вони сформовані, визначення обсягу та меж повноважень районних рад; адміністративно-територіальний устрій та з інших питань у межах та у спосіб, визначені Конституцією та законами України, об'єднані концепцією організації управління районами у містах. Отже, формування та використання матеріально-фінансової бази місцевого самоврядування здійснюється в рамках їх управлінської діяльності. А управлінська діяльність є предметом адміністративно-правового регулювання.

Основний Закон містить вказівку на те, що держава бере участь у формуванні доходів бюджетів місцевого самоврядування, фінансово підтримує місцеве самоврядування. Витрати органів місцевого самоврядування, що виникли внаслідок рішень органів державної влади, компенсуються державою.

З одного боку, така ситуація, мабуть, є гарантією тощо, що місцеве самоврядування має певний захист від втручання держави у суто місцеві справи. Якщо таке втручання мало місце і спричинило певні витрати з місцевого бюджету, тоді вони повинні бути гарантовані державою. З іншого боку, ця гарантія залишається дещо задекларованою, оскільки сьогодні практично відсутній механізм такої компенсації.

Деякий час після прийняття Конституції ця норма взагалі не працювала. Лише після прийняття 21.05.1997 р. Закону “Про місцеве самоврядування в Україні” ситуація дещо змінилася. Встановлено, що держава фінансово підтримує місцеве самоврядування, бере участь у формуванні доходів місцевих бюджетів, здійснює контроль за законним, доцільним, економічним, ефективним витрачанням коштів та їх правильним обліком.

Також держава гарантує місцевим органам влади дохідну базу, достатню для забезпечення населення послугами на рівні мінімальних соціальних потреб. У випадках, коли доходи від загальнодержавних податків та зборів, призначених місцевим бюджетам, перевищують мінімальний розмір місцевого бюджету, держава вилучає частину надлишку з місцевого бюджету до державного бюджету в порядку, встановленому законом про державний бюджет (частина 1 статті 62

Закону). Як бачите, Закон дещо розширив конституційну гарантію, але все ж були питання щодо її забезпечення та реалізації.

Діючий на той час Закон “Про бюджетну систему України” вже не відповідав ні положенням Конституції, ні Закону “Про місцеве самоврядування в Україні” (це стосується, насамперед, послуг на рівні мінімуму соціальні потреби, вилучення надлишків коштів з місцевих бюджетів до Державного бюджету України тощо). Лише в 2001 р. Ситуація докорінно змінилася з прийняттям БК України.

Отже, на підставі проведеного дослідження було встановлено, що матеріально-фінансова база місцевого самоврядування має повну правову базу для свого існування. Однак на практиці все ще існують численні проблеми, які, за великим рахунком, не можуть бути врегульовані законом. Отже, мова йде про зацікавленість усіх сторін, які беруть участь у формуванні та використанні матеріальних та фінансових ресурсів, у їх збереженні, збільшенні, створенні умов для їх подальшого розвитку.

Основною метою діяльності органів місцевого самоврядування є вирішення питань, пов’язаних із задоволенням побутових, соціально-економічних, медичних, культурних та інших потреб населення відповідної адміністративно-територіальної одиниці. Для цього в розпорядженні органів місцевого самоврядування в Україні є різні матеріальні та фінансові ресурси для здійснення цілого комплексу послуг.

Слід зазначити, що органи місцевого самоврядування повинні забезпечувати цей процес самостійно, визначати пріоритетні завдання місцевого розвитку відповідно до програм місцевого розвитку. На основі фінансових планів доходи та фінансування повинні формуватися за їх рахунок; на підставі інших планів повинна здійснюватися господарська та інша діяльність органів місцевого самоврядування.

Встановлено, що основними завданнями матеріального та фінансового забезпечення органів місцевого самоврядування є: зміцнення фінансової бази місцевого самоврядування; підвищення ефективності процесу формування

видаткової частини місцевих бюджетів та децентралізації управління; удосконалення системи регулювання міжбюджетних відносин; запровадження планування місцевих бюджетів на середньострокову перспективу; посилення інвестиційної складової місцевих бюджетів; підвищення ефективності управління коштами місцевих бюджетів; забезпечення прозорості процесу формування та виконання місцевих бюджетів.

РОЗДІЛ 2
АНАЛІЗ МАТЕРІАЛЬНОЇ ТА ФІНАНСОВОЇ ОСНОВ ДІЯЛЬНОСТІ ЗАЛІЩИЦЬКОЇ РАДИ МІСЬКОЇ

2.1 Загальна характеристика місцевого самоврядування Заліщицької ради міської

Заліщицька рада міська працює як певний орган самоврядування місцевого, який може представляти інтереси Заліщицької громади територіальної і може приймати її рішення та працювати в її інтересах і повноваження самоврядування місцевого, визначені Українською Конституцією, Законами України "Про місцеве самоврядування в Україні", "Про статус депутатів місцевих рад", Європейською хартією самоврядування місцевого, Регламентом і другорядними нормативно-правовими актами.

Слід відзначити, що до самоврядування міського входить:

– міська громада – це первинний суб'єкт самоврядування міського, яка може вирішувати будь-які питання проблематичні, до якої входять закони України і Конституцію;

– рада міська рада – це представницький орган самоврядування міського;

– голову міського;

– органи виконавські ради міської;

– самоорганізаційні органи населення.

Доведено, що голова міський, рада міська і її органи виконавчі використовують діяльність свою за допомогою функцій самоврядування міського за дорученням громади міської, від її інтересів та імені. Виконавчий комітет ради міської виконує вповноважені згідно законодавства функціональні обов'язки органів влади виконавчої.

Неможливо залишити поза увагою те, що місто Заліщики є надзвичайно самостійною територіально-адміністративною одиницею – населеним міським пунктом, в межах якої громада проводить самоврядування міське, яка має у своїй

структурі органи самоврядування міського, а також власність комунальну і бюджет місцевий.

У 1750 році створене місто Заліщики. У 1766 році Заліщикам надано Магдебурзьке право. Слід відзначити, що місто Заліщики – Тернопільської області центр районний, на лівому березі річки Дністер розташоване, за 125 км від центру обласного.

Місцезнаходження Заліщицької міської ради: 48601, Україна, Тернопільська область, м. Заліщики, вул. С. Бандери, 40.

Телефон для довідок: (03554) 2-14-93; (03554) 2-18-51.

Поштова адреса: вул. С. Бандери 40, Заліщики, 48601, Україна

Електронна адреса: 04058396@mail.gov.ua

Офіційна сторінка Заліщицької міської ради: http://www.zalrada.gov.ua;

https://www.facebook.com/zalrada.gov.ua

Встановлено, що до Заліщицької міської ради входить 26 депутатів, які на основі виборів вибираються населенням міста шляхом таємного голосування в контексті загального права виборчого.

Досліджено, що Заліщицька міська рада виконує сесійно свою роботу. Слід відзначити, що в сесію входять пленарні засідання ради та засідання комісій постійних ради. З практичної точки зору, за згодою депутатів, в сесійній роботі може бути перерва оголошена. Продовжує свою роботу сесія протягом тижнів двох або в термін, визначений за рішенням ради. Сесія перша ради новообраної збирається територіальною відповідною комісією виборчою не пізніше як через 2 тижні після реєстрації депутатів новообраних ради в кількості загальній, яка складає повноважність складу ради, її розпочинає і супроводжує голова цієї комісії виборчої. Міським головою скликаються наступні сесії ради. Неможливо залишити поза увагою те, що сесія скликається при потребі.

Встановлено, що голова міський вибирається громадою територіальною на основі прямого, рівного права виборчого шляхом голосування таємного в порядку, визначеному законодавством та здійснює повноваження свої на базі в межах повноважень своїх. На чолі міста Заліщики міський голова – Алла

Василівна Квач. Вона наділенена повноваженнями і гарантіями, якими володіють депутати міської ради. Слід відзначити, що голова міський очолює комітет виконавчий ради а також на засіданнях головує.

2.2 Комплексне дослідження дохідної та видаткової частини бюджету Заліщицької міської ради з використанням програми ЕОМ

На основі проведених досліджень нами проаналізовано дохідну та видаткову частину бюджету Заліщицької міської ради. Дані наукові дослідження нами систематизовано та обґрунтовано у наступній табл. 2.1 за 2017-2019 рр. з виокремленням наступних висновків.

Таблиця 2.1 – Фактичне виконання дохідної та видаткової частини бюджету Заліщицької міської ради за 2017-2019 рр. (тис.грн.)

Показники	2017 рік	2018 рік	2019 рік	Відхилення			
				2018 / 2017 рр.		2019 / 2018 рр.	
				+/-	%	+/-	%
Доходи загального фонду	12856,3	11690,9	15588,8	-1165,4	-9,06	38979	33,34
Доходи спеціального фонду	619,3	322,5	335,9	-296,8	-47,9	13,4	4,6
Видатки загального фонду	11193,3	9830,5	15088,2	-1362,8	-12,18	5257,7	53,48
Видатки спеціального фонду	1409,7	615,9	1793,7	-793,8	-56,3	1177,8	191,23

Так згідно табл. 2.1 ми прийшли до висновку, що за аналізований період 2017-2019 рр. виконання дохідної та видаткової частини бюджету Заліщицької міської ради була значно на рівні вищому порівняно із періодом попереднім. Проводячи аналізування у 2018 р. порівняно з 2017 р. то відзначаємо, що відбулося зниження на -1165,4 тис.грн. (-9,6 %) згідно даного періоду. Що стосується наступного аналізованого періоду, то у 2019 р. досліджуваній міській раді доходи загального фонду збільшились 38979 тис.грн. або на 33,34 % порівняно з 2018 р. Слід відзначити, що аналогічна тенденція збільшення доходів спеціального фонду у 2019 р. на 13,4 тис.грн. або на 4,6 %. (рис. 2.1)

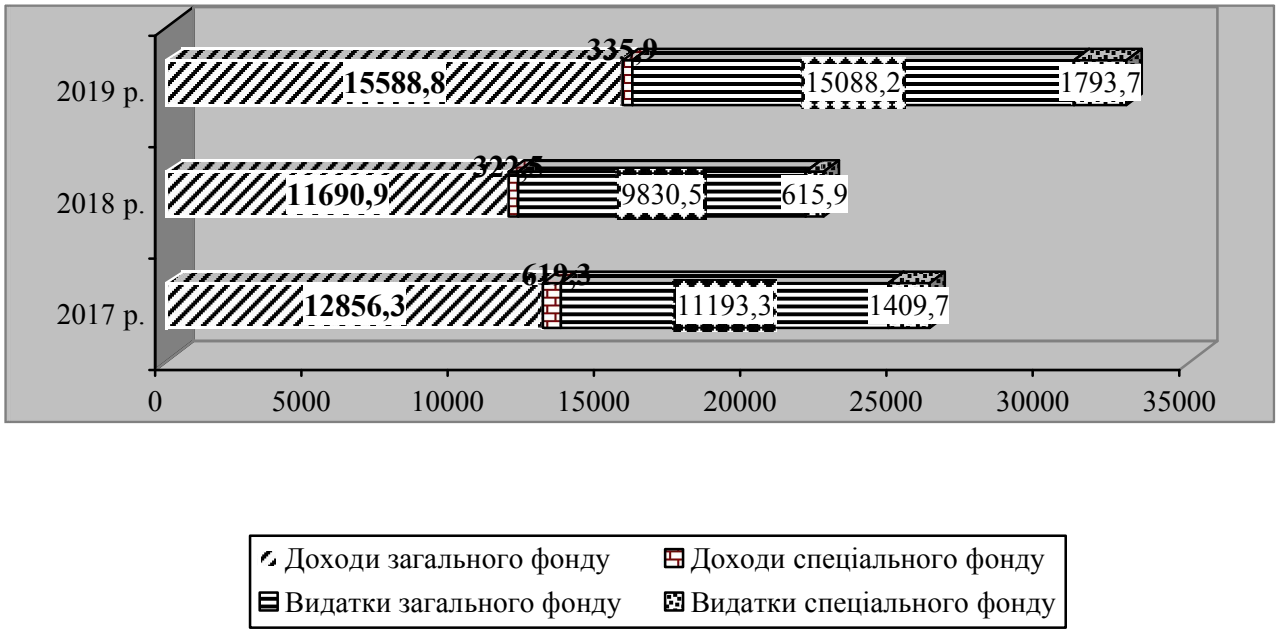

Рисунок 2.1 – Динаміка виконання дохідної та видаткової частини бюджету Заліщицької міської ради за 2017-2019 рр. (тис.грн.)

У даному розділі нами досліджено коефіцієнт ефективності функціонування Заліщицької міської ради на основі застосування програми ПЕОМ. Досліджений коефіцієнт розраховується за формулою 2.1-2.2:

$$Ке.з. = Дз / Вз \quad (2.1)$$

$$Ке.с. = Дс / Вс \quad (2.2)$$

На основі проведених досліджень нами проаналізовано дохідну та видаткову частину бюджету Заліщицької міської ради.

Таблиця 2.2 – Вхідні дані для розрахунку коефіцієнта ефективності Заліщицької міської ради за 2019 р.

Показники	2019 р. (тис.грн.)	Іден-тифікатор
Доходи загального фонду	15588,8	*Дз*
Доходи спеціального фонду	335,9	*Дс*
Видатки загального фонду	15088,2	*Вз*
Видатки спеціального фонду	1793,7	*Вс*
Вихідні дані		
Коефіцієнт ефективності		*Ке*

Сформована задача включає в себе розрахунок коефіцієнта ефективності функціонування Заліщицької міської ради за відповідною формулою. Результати сформовані у вигляді наступного рис. 2.2 та рис. 2.3.

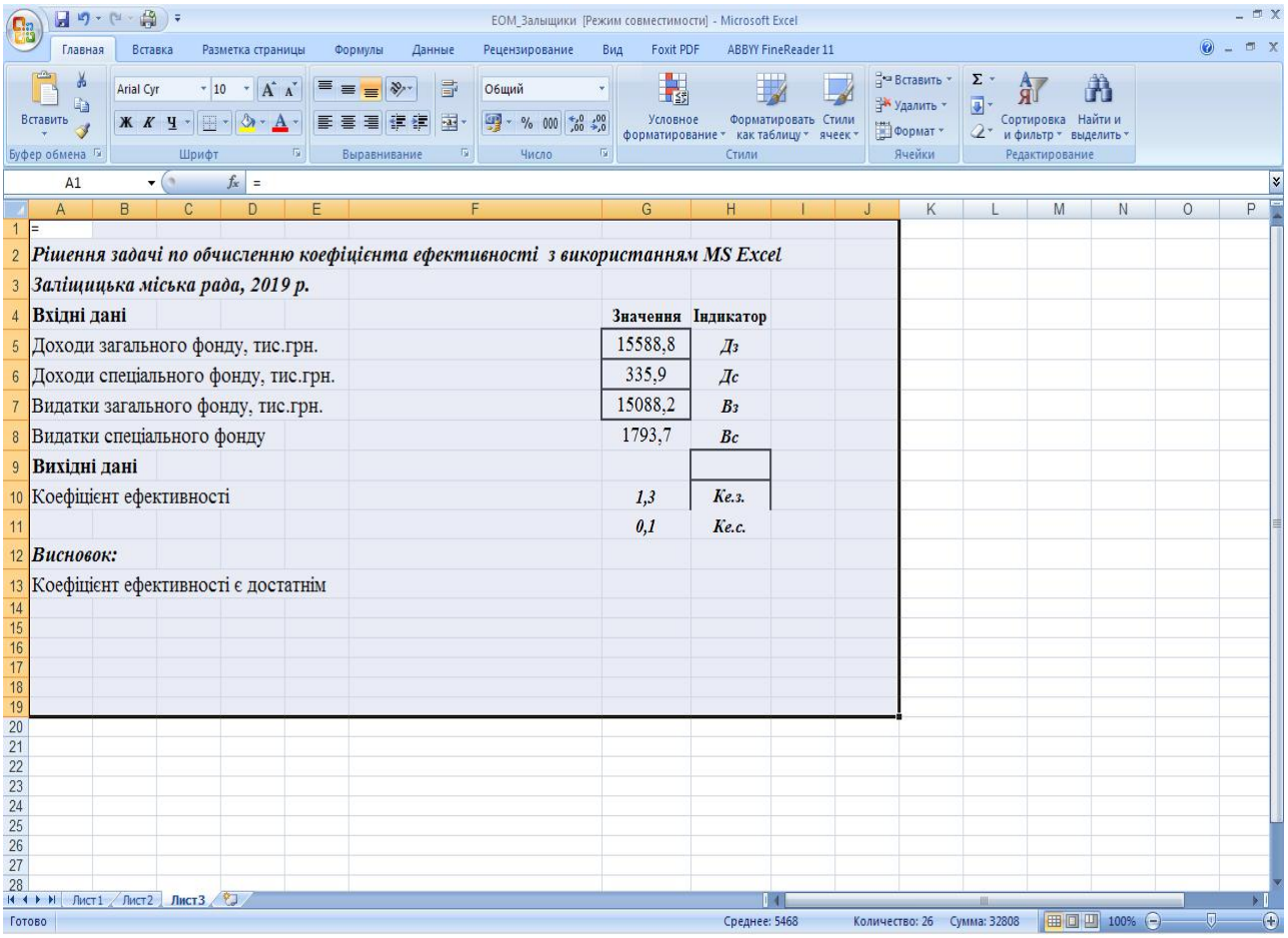

Рисунок 2.2 – Фотографія екрану таблиці для розв’язку задачі Заліщицької міської ради

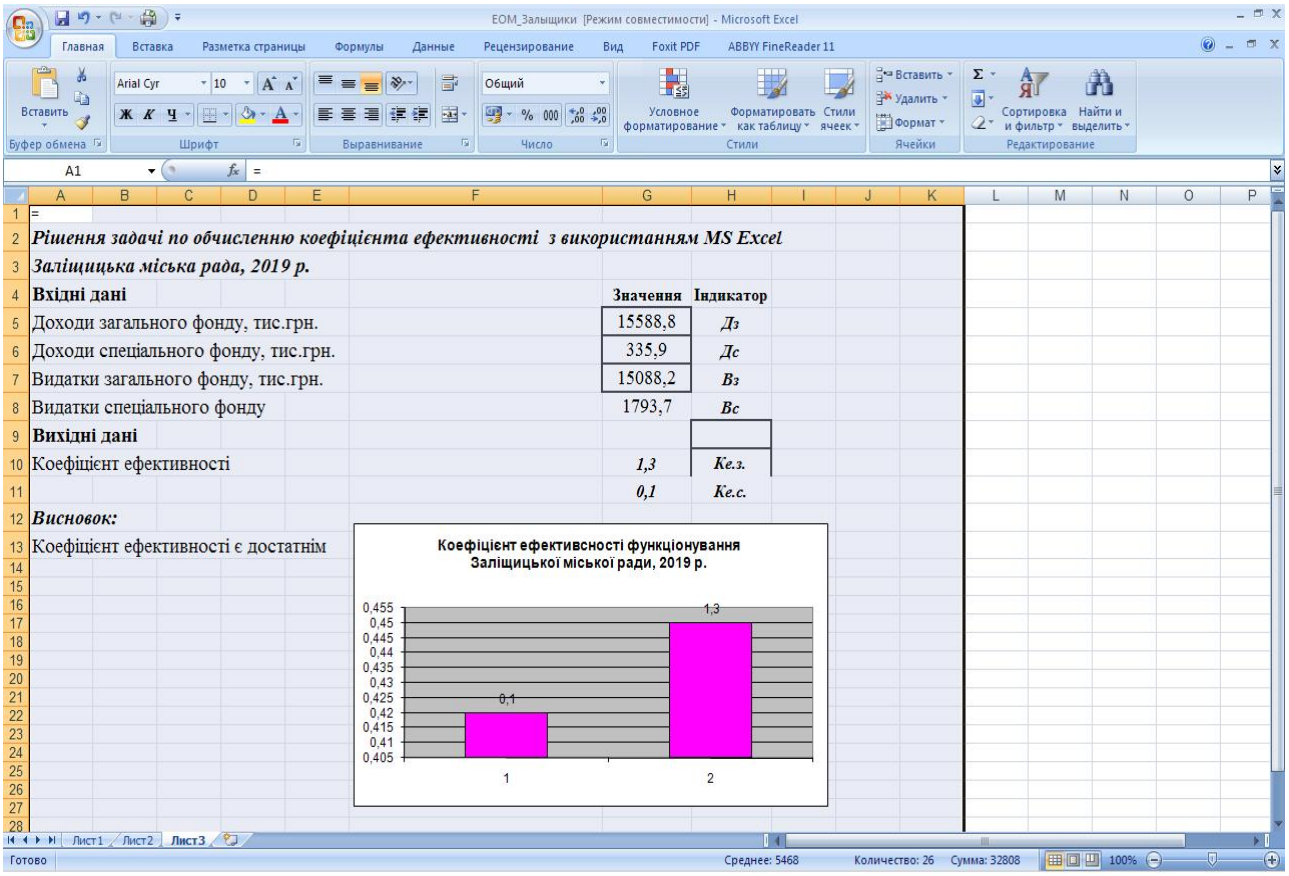

Рисунок 2.3 – Результат даних підсумкових екрану розв’язку задачі дослідження коефіцієнта ефективності функціонування Заліщицької ради міської

На попередньому рисунку показані результати підсумкових даних екрану розв’язку задачі дослідження коефіцієнта ефективності функціонування Заліщицької міської ради

2.3 Оцінка виконання плану по загальному та спеціальному фонду Заліщицької міської ради в контексті матеріального забезпечення: доходи та витрати

З метою проведення детальної оцінки функціонування об’єкту дослідження нами проведено аналіз виконання плану по доходах загального фонду Заліщицької міської ради по кожному періоді зокрема за 2017 р. Щодо податкових надходжень то відбувся ріст на 1190316,02 грн. або на 112,40 %, Місцеві податки фактично становили 5131559,63 грн. та на 659223,63 грн. більше. Це ж і стосується і доходів від власності та підприємницької діяльності

заплановано 55381,00 грн., виконано 99501,00 грн. тобто на 179,67 % більше. Щодо загальної структури у 2017 р. планові показники становили 11227802,00 грн., фактичні 12856297,25 грн. – на 1628495,25 грн. (114,5 %) більше (табл. 2.2, рис. 2.4).

Таблиця 2.2 – Аналіз виконання плану по доходах загального фонду Заліщицької міської ради за 2017 р. (грн.)

Показники	План	Факт	Відхилення (+/-)	% виконання
Податкові надходження	9600132,00	10790448,02	1190316,02	112,40
Податки на доходи, податки на прибуток	4000,00	524,00	-3476,00	13,10
Внутрішні податки на товари та послуги	5123796,00	5536021,05	412225,05	108,05
Місцеві податки	4472336,00	5131559,63	659223,63	114,74
Інші податки та збори	0,00	122343,34	122343,34	0,00
Неподаткові надходження	1627670,00	2065849,23	438179,23	126,92
Доходи підприємницької діяльності і від власності	55381,00	99501,00	44120,00	179,67
Адміністративні платежі і збори, від некомерційної господарської діяльності від власності	1549289,00	1943160,08	393871,08	125,42
Інші неподаткові надходження	23000,00	23188,15	188,15	100,82
Всього	**11227802,00**	**12856297,25**	**1628495,25**	**114,50**

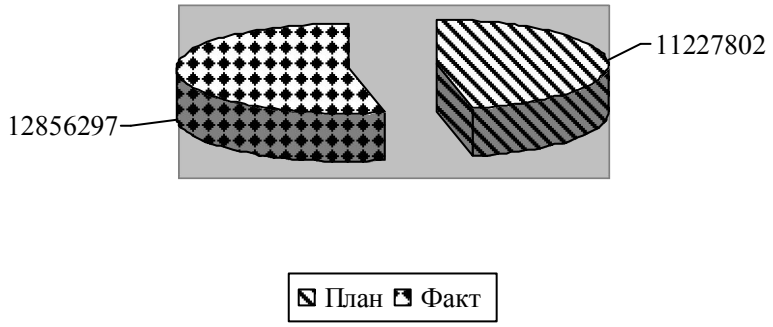

Рисунок 2.4 – Структура виконання плану по доходах загального фонду Заліщицької міської ради за 2017 р. (грн.)

Що стосується аналітичної оцінки по доходах загального фонду Заліщицької міської ради за 2018 р. то варто відзначити щодо податкових надходжень то відбулося перевиконання плану на 95,4 % і фактично становило 9496687,79 грн. Аналізування податків на доходи заплановано 17600 грн., виконано на 17638,12 грн. (100%). Це ж і стосується внутрішніх податків на товари та послуги - 3496473,93 грн. (72 %), а також адміністративні збори та платежі, доходи від некомерційної господарської діяльності - 2137793,7 грн. (125%). Щодо загальної структури у 2018 р. планові показники становили 11664710 грн., фактичні 11690885,23 грн. (100,22 %) (табл. 2.3, рис. 2.5).

Таблиця 2.3 – Аналіз виконання плану по доходах загального фонду Заліщицької міської ради за 2018 р. (грн.)

Показники	План	Факт	% виконання
Податкові надходження	9947960	9496687,79	95,46367
Податки на доходи, податки на прибуток	17600	17638,12	100,2166
Внутрішні податки на товари та послуги	4852860	3496473,93	72,04976
Місцеві податки	5077500	5982575,74	117,8252
Неподаткові надходження	1716750	2194197,44	127,8111
Доходи від власності та підприємницької діяльності	6850	45061,1	657,8263
Адміністративні збори та платежі, доходи від некомерційної господарської діяльності	1698600	2137793,7	125,8562
Інші неподаткові надходження	11300	11342,64	100,3773
Всього	**11664710**	**11690885,23**	**100,2244**

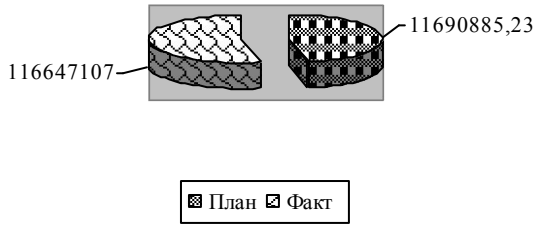

Рисунок 2.5 – Структура виконання плану по доходах загального фонду Заліщицької міської ради за 2018 р. (грн.)

Продовжуючи логіку нашого дослідження варто відзначити, що у 2019 р. також спостерігалася загалом позитивна динаміка щодо тільки окремих показників виконання плану Заліщицької міської ради по доходах загального фонду. Зокрема податкові надходження перевиконано на 102,43 % та становили 13234202,54 грн. Що стосується податки на доходи та прибуток план невиконано та становив 12,90 % (-3484,00 грн.), а також доходи від підприємницької діяльності - 90,22 % (-3883,17 грн.). Щодо загальної структури у 2019 р. Заліщицької міської ради планові показники становили 16190925,00 грн., фактичні 16643568,26 грн. (102,80 %) (табл. 2.4, рис. 2.6).

Таблиця 2.4 – Аналіз виконання плану по доходах загального фонду Заліщицької міської ради за 2019 р. (грн.)

Показники	План	Факт	Відхилення (+/-)	% виконання
Податкові надходження	12920479,00	13234202,54	313723,54	102,43
Податки на доходи, податки на прибуток	4000,00	516,00	-3484,00	12,90
Внутрішні податки на товари та послуги	4202065,00	4329475,51	127410,51	103,03
Місцеві податки	8714414,00	8904177,66	189763,66	102,18
Неподаткові надходження	2213280,00	2354571,72	141291,72	106,38
Доходи від власності та підприємницької діяльності	39700,00	35816,83	-3883,17	90,22
Адміністративні збори та платежі, доходи від некомерційної господарської діяльності	2140290,00	2284170,52	143880,52	106,72
Інші неподаткові надходження	33290,00	34584,37	1294,37	103,89
Всього	**16190925,00**	**16643568,26**	**452643,26**	**102,80**

Продовжуючи логіку нашого дослідження варто відзначити, що у 2019 р. також спостерігалася загалом позитивна динаміка щодо тільки окремих показників виконання плану Заліщицької міської ради по доходах загального фонду.

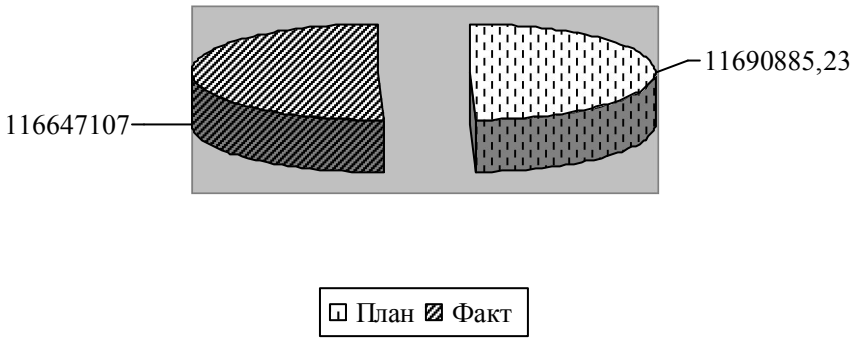

Рисунок 2.6 – Структура виконання плану по доходах загального фонду Заліщицької міської ради за 2019 р. (грн.)

Наступним етапом нашого дослідження є обгрунтування виконання плану по доходах спеціального фонду Заліщицької міської ради за 2017-2019 рр. Неможливо залишити поза увагою те, що у 2017 р. заплановано 202733,00 грн. доходів спеціального фонду, а виконано 619323,47 грн., що на 416590,47 грн. більше тобто 305,49 %. Варто зазначити, що аналогічна тенденція була у 2018 р. заплановано - 322548,00, виконано - 759211,96, а саме на 235,28 %. У 2019 р. щодо даних показників встановлено перевиконання на 129655,04 грн. (162,85 %) (табл. 2.5, рис. 2.7). Неможливо залишити поза увагою те, що у 2017 р. заплановано 202733,00 грн. доходів спеціального фонду, а виконано 619323,47 грн., що на 416590,47 грн. більше тобто 305,49 %.

Таблиця 2.5 – Аналіз виконання плану по доходах спеціального фонду Заліщицької міської ради за 2017-2019 рр. (□рн..)

Показники	План	Факт	Відхилення (+/-)	% виконання
1	2	3	4	5
2017 р.				
Податкові надходження	50000,00	108559,38	58559,38	217,12
Неподаткові надходження	0,00	61679,83	61679,83	0,00
Інші надходження	0,00	746,79	746,79	0,00

продовження табл.2.5

Надходження коштів пайової участі у розвитку інфраструктури населеного пункту	0,00	60933,04	60933,04	0,00
Доходи від операцій з капіталом	152733,00	449084,26	296351,26	294,03
Надходження від продажу основного капіталу	0,00	107441,30	107441,30	0,00
Кошти від продажу землі і нематеріальних активів	152733,00	341642,96	188909,96	223,69
Всього	**202733,00**	**619323,47**	**416590,47**	**305,49**
2018 р.				
Податкові надходження	63800,00	67242,78	3442,78	105,40
Неподаткові надходження	17300,00	103564,84	86264,84	598,64
Інші надходження	0,00	28972,67	28972,67	0,00
Надходження коштів пайової участі у розвитку інфраструктури населеного пункту	17300,00	74592,17	57292,17	431,17
Доходи від операцій з капіталом	241448,00	588404,34	346956,34	243,70
Кошти від продажу землі і нематеріальних активів	241448,00	588404,34	346956,34	243,70
Всього	**322548,00**	**759211,96**	**436663,96**	**235,38**
2019 р.				
Податкові надходження	77900,00	48386,37	-29513,63	62,11
Неподаткові надходження	26300,00	179724,97	153424,97	683,36
Інші неподаткові надходження	26300,00	179724,97	153424,97	683,36
Доходи від операцій з капіталом	102102,00	107845,70	5743,70	105,63
Кошти від продажу землі і нематеріальних активів	102102,00	107845,70	5743,70	105,63
Всього	**206302,00**	**335957,04**	**129655,04**	**162,85**

З метою проведення більш детального аналізу нами також досліджено видатки загального фонду Заліщицької міської ради за 2017-2019 рр. Що стосується податкових видатків, то варто відзначити, що у 2018 р. порівняно з 2017 р. зросли на 6828,8 тис.грн. (227,5 %), а у 2019 р. порівняно з 2018 р. знизились на -5832,6 тис.грн. (-59,3 %) та становили 3997,9.

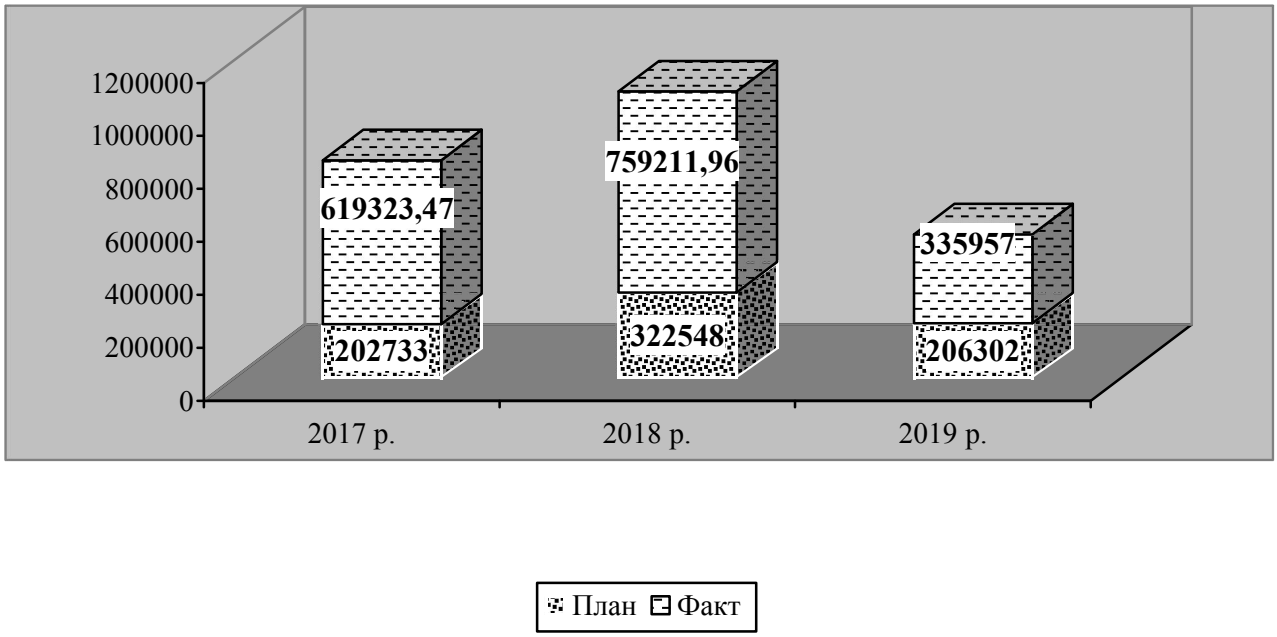

Рисунок 2.7 – Динаміка виконання по доходах спеціального фонду Заліщицької міської ради за 2017-2019 рр. (грн.)

З метою проведення більш детального аналізу нами також досліджено видатки загального фонду Заліщицької міської ради за 2017-2019 рр. Що стосується податкових видатків, то варто відзначити, що у 2018 р. порівняно з 2017 р. зросли на 6828,8 тис.грн. (227,5 %), а у 2019 р. порівняно з 2018 р. знизились на -5832,6 тис.грн. (-59,3 %) та становили 3997,9. Неможливо залишити також поза увагою, актуальність оцінки матеріально-технічного забезпечення, а саме: видатків щодо використання товарів і послуг. Варто відзначити, що у 2018 р. порівняно з 2017 р. відбулося зростання на 707,4 тис.грн. або на 251,8%, а у 2019 р. становило 305,8 тис.грн., що на -682,5 тис.грн. (-69,1) менше порівняно з 2018 р. Що стосується видатків предметів, матеріалів, обладнання та інвентарю, то ситуація мала цілком діаметрально протилежне співвідношення по аналізованих періодах: у 2018 р. порівняно з 2017 р. відбулося зниження на 22,7 тис.грн. (25,8%), а у 2019 р. збільшились на 66,9 тис.грн. (102,3) та становили 132,3 тис.грн. Підводячи підсумок щодо витрат загального фонду Заліщицької міської ради, варто відзначити, що у 2019 р. порівняно з 2018 р. зросли на 5257,7 тис.грн. або на 53,5 % та становили зокрема – 15088,2 тис.грн.(табл. 2.6, рис. 2.8).

Таблиця 2.6 – Оцінка та аналіз видатків загального фонду Заліщицької міської ради за 2017-2019 рр. (тис.грн.)

Показники	2017 рік	2018 рік	2019 рік	Відхилення			
				2018 / 2017 рр.		2019 / 2018 рр.	
				+/-	%	+/-	%
Податкові видатки	3001,7	9830,5	3997,9	6828,8	227,5	-5832,6	-59,3
Оплата праці і нарахування на заробітну плату	2716,9	2459,6	3692,1	-257,3	-9,5	1235,2	50,1
Оплата праці	2260,9	2036,9	3049,2	-224	-9,9	1012,3	49,7
Нарахування на оплату праці	455,9	422,7	642,8	-33,2	-7,3	220,1	52,1
Використання товарів і послуг	280,9	988,3	305,8	707,4	251,8	-682,5	-69,1
Предмети, матеріали, обладнання та інвентар	88,1	65,4	132,3	-22,7	-25,8	66,9	102,3
Оплата послуг (крім комунальних)	103,4	379,2	103,5	257,8	266,7	-275,7	-72,7
Видатки на відрядження	7,9	4,1	2,5	-3,8	-48,1	-1,6	-39,1
Оплата комунальних послуг та енергоносіїв	81,5	52,6	67,5	-28,9	-35,5	14,9	28,3
Оплата водопостачання	0,2	0,9	1,7	0,7	350	0,8	88,8
Оплата електроенергії	11,2	8,8	17,9	-2,4	-21,4	9,1	103,4
Оплата природного газу	70,1	42,9	47,8	-27,2	-28,8	4,9	11,4
Інші поточні видатки	3,9	2,0	0,03	-1,9	-48,8	-1,97	-98,5
Інші видатки на соціальний захист	157,2	115,6	206,0	-41,6	-26,5	90,4	78,2
Всього по бюджету	**11193,3**	**9830,5**	**15088,2**	**-1362,8**	**-12,2**	**5257,7**	**53,5**

Нами також було проведено аналіз видатків спеціального фонду Заліщицької міської ради за 2017-2019 рр. Що стосується видатків організаційного, інформаційно-аналітичне та матеріально-технічне забезпечення то у 2019 р. становило 143,8 тис.грн., що на 108,7 тис.грн. (43,1 %) менше порівняно з 2018 р

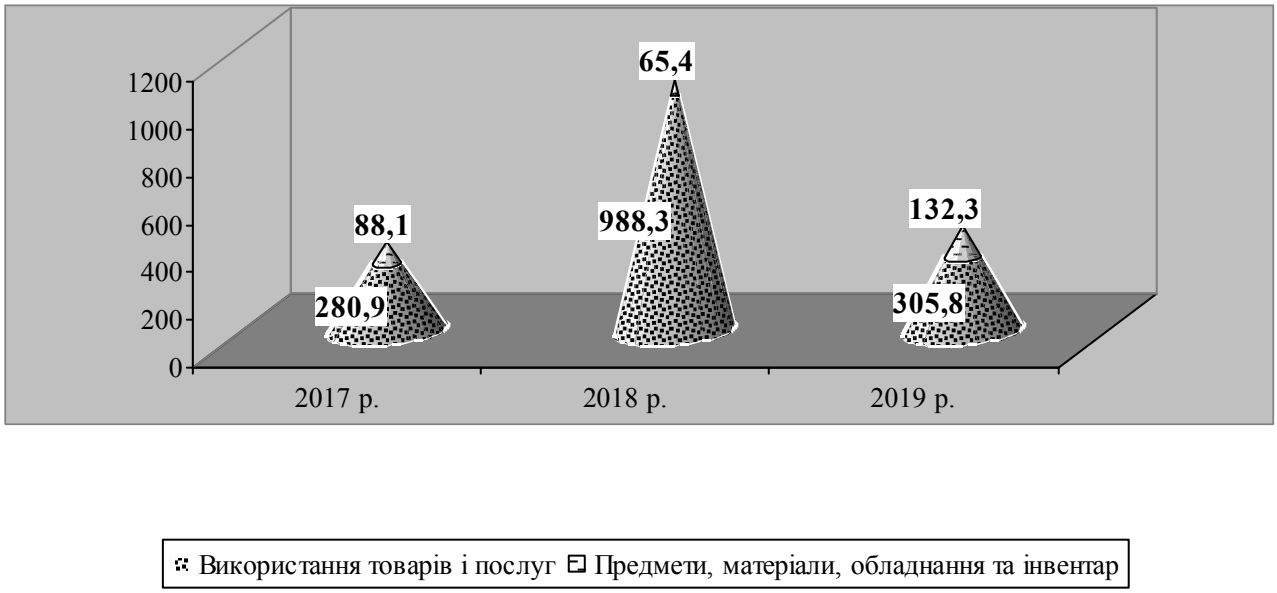

Рисунок 2.8 – Динаміка видатків матеріального забезпечення Заліщицької міської ради за 2017-2019 рр. (тис.грн.)

Нами також було проведено аналіз видатків спеціального фонду Заліщицької міської ради за 2017-2019 рр. Що стосується видатків організаційного, інформаційно-аналітичне та матеріально-технічне забезпечення то у 2019 р. становило 143,8 тис.грн., що на 108,7 тис.грн. (43,1 %) менше порівняно з 2018 р. Неможливо залишити поза увагою те, що значно зросли видатки що виконання інвестиційних проєктів у 2018 р. становило 555,5 тис.грн., а у 2019 р. 1054,8 тис.грн. тобто більше на 89,9 %. А ось щодо оцінки по загальній структурі перевиконано видатки на 384 тис.грн. (27,3 %) та становило у 2019 р. 1793,7 тис.грн. (табл. 2.7, рис. 2.9).

Неможливо залишити поза увагою те, що значно зросли видатки що виконання інвестиційних проєктів у 2018 р. становило 555,5 тис.грн., а у 2019 р. 1054,8 тис.грн. тобто більше на 89,9 %. А ось щодо оцінки по загальній структурі перевиконано видатки на 384 тис.грн. (27,3 %) та становило у 2019 р. 1793,7 тис.грн.

Що стосується видатків організаційного, інформаційно-аналітичне та матеріально-технічне забезпечення то у 2019 р. становило 143,8 тис.грн., що на 108,7 тис.грн. (43,1 %) менше порівняно з 2018 р.

Таблиця 2.7 – Оцінка та аналіз видатків спеціального фонду Заліщицької міської ради за 2018-2019 рр. (тис.грн.)

Показники	2018 рік	2019 рік	Абсолютне відхилення (+/-)	Відносне відхилення %
1	2	3	4	5
Матеріально-технічне, інформаційно-аналітичне та забезпечення	252,5	143,8	-108,7	-43,1
Забезпечення діяльності водопровідно-каналізаційного господарства	33,1	19,6	-13,5	-40,8
Здійснення заходів із землеустрою	18,9	20,9	2	10,6
Виконання інвестиційних проєктів	555,5	1054,8	499,3	89,9
Внески до статутного капіталу суб`єктів господарювання	892,2	560,6	-331,6	-37,2
Природоохоронні заходи за рахунок цільових фондів	63,8	71,1	7,3	11,5
Інші субвенції з місцевого бюджету	63,8	32,9	-30,9	-48,4
Всього по бюджету	1409,7	1793,7	384,0	27,3

Рисунок 2.9 – Динаміка видатків матеріального забезпечення Заліщицької міської ради за 2017-2019 рр. (тис.грн.)

Продовжуючи логіку нашого дослідження, варто відзначити, що за 2019 р. за кошти Заліщицької міської ради закуплено ряд основних засобів:

– лічильник для обліку води РЧВ;

– терморезисторний заврювальний апарат;

– диспетчеризації на насосні станції.

У наступній табл. 2.8 нами систематизовано інформацію про використання по благоустрою Заліщицької міської ради за аналізований період.

Таблиця 2.8 – Загальна характеристика використання по благоустрою Заліщицької міської ради 2019 р.

Статті витрат	Примітка	Сума
1	2	3
Зарплата		3 019114,32
Нарахування на зарплату		651 891,92
Електроенергія	116 252 кВт	325 458,31
ПММ	5460 л. – бензин; 7 290 л. - дизпаливо	349 970,00
Господарські товари		591 554,13
Поточний ремонт лінії електропередач у Нижньому парку		151 624,17
Поточний ремонт алеї “Первоцвітів” у Нижньому парку		126 368,40
Поточний ремонт алеї “Бузкова”		157 196,70
Поточний ремонт алеї “Шахова”		159 866,18
Ковані лавочки у Нижній парк	15 шт.	27 000,00
Послуги катка та автогрейдера	16мот/год. Катка122,5мот/год. автогрейдер (вул. Польова, Незалежності, Чорновола, Симоненка, 40р., Перемоги, Заньковецької, Залізнична, пляж)	101 041,64
Бетонна суміш	27,5м.куб.: 4т. – автобусна Д.Галицького, 4т.- автобусна Ущилівська, 19,5т.- танцювальний майданчик у Нижньому парку	40 991,44
Сіль	14 т.	47 250,00
Пісок	200 т.	60 000,00
Труби залізобетонні діам.600	9 шт.	70 200,00
Пристрої для вилову безпритульних собак		14 700,00

продовження табл.2.8

Кастрація, стерилізація, вакцинація безпритульних собак		6 960,00
Щебінь, відсів, транспортні послуги	811 т. щебінь (фр.0,40), 239,2 т. –Польова, 100,8 – Чорновола, 102,7т.-алея Плакучих верб, 239,2т.-Польова, 100,8т.-Чорновола, Незалежності, 58,9т.-Симоненка, 171,2т.-40р. Перемоги, 138,2т.-Заньковецької, 185,5т. щебінь (50/50)	283 904,31
Гідродинамічне прочищення зливної каналізації по вул. Гайворонського	360 м.	16 200,00
Електричний міксер		3 360,00
Циркулярна пила		2 160,00
Поточний ремонт вуличного освітлення на вул. Залізничній		31 534,80
Всього		6804222,18

Неможливо залишити поза увагою те, що Заліщицькою міською радою у 2019 році було придбано та встановлено перелік основного матеріально-технічного забезпечення, а саме: дитячий майданчик – 117 тис.грн.; комплекс спортивних снарядів – 45000 грн.; дорожні дзеркала – 15300 грн.; автобусна зупинка – 25000грн.; паркові шахи – 26775 грн.; садовий пилосос (2 шт.) – 19798 грн.; мотокоса STIHL – 6149 грн.; бензопила STIHL – 6659 грн.; писанка гіпсополімерна (3 шт.) – 21300 грн.;гойдалка “Гніздо лелеки» - 30000 грн.; ковші до трактора JCB – 32000 грн.;відбійний молоток – 7200 грн.;машина для розкидання піщано-сольової суміші – 32000 грн.;автобусна зупинка – 25000 грн.; електричний щит – 15200 грн.; сміттєві контейнери та кошики – 72000 грн.

Прорезюмувавши вищеописане можна подати позитивну оцінку функціонування Заліщицької міської ради в контексті доходів та видатків загального та спеціального фонду за 2017-2019 рр. на основі проведеної оцінки матеріальної та фінансової складової.

РОЗДІЛ 3
РОЗРОБКА ПРОЄКТНИХ ПРОПОЗИЦІЙ ЩОДО ПІДВИЩЕННЯ РІВНЯ МАТЕРІАЛЬНОЇ ТА ФІНАНСОВОЇ ОСНОВИ ДІЯЛЬНОСТІ ЗАЛІЩИЦЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ

3.1 Створення КП “Смаколик” як вектор зміцнення матеріально-фінансової компоненти Заліщицької міської ради

На основі проведених досліджень нами обґрунтовано, що основним вектором удосконалення матеріально-фінансової компоненти Заліщицької міської ради є створення комунального підприємства “Смаколик”. Метою проєктного підприємства – надання комплексу послуг у сфері громадського харчування.

Необхідність створення цієї КП “Смаколик” пояснюється тим, що в даний час в м. Заліщики немає спеціалізованого закладу громадського харчування, яке продовжувало б традиції вітчизняної кухні, допомагаючи задовольняти потреби жителів міста. Робота КП “Смаколик” також дасть можливість познайомитися з традиційними українськими стравами туристам м. Заліщики, сприяючи розвитку туризму в даному регіоні. Слід звернути увагу на те, що створення цього комунального підприємства та отримання додаткових прибутків дасть додаткові надходження до міського бюджету.

Для ефективної роботи підприємства пропонуємо вибрати приміщення Заліщицької міської ради за адресою: вул. С. Бандери, 40. Загальна площа приміщень 240 м2.

Проведемо комплексне оцінювання економічної ефективності щодо даного проектного рішення створення КП “Смаколик” метою якого – комплексу послуг у сфері громадського харчування.

Для забезпечення діяльності цього підприємства, необхідні кошти на ремонт, облаштування приміщень, придбання кухонного обладнання, а також забезпечення наявності необхідних коштів для фінансування витрат поточних.

Капітальні витрати на ремонт та облаштування приміщення для пропонованого КП “Смаколик” наведені в табл. 3.1.

Таблиця 3.1 – Витрати капітальні витрати на облаштування і ремонт приміщення КП “Смаколик”

Види витрат	Сума, тис.грн.
1. Ремонт приміщення	370,0
2. Придбання світильників	65,0
3. Придбання меблів (12 шт. столів +4 крісла)	45,0
4. Вішаки для одягу	3,5
5. Інтер’єрні елементи	30,0
6. Витрати капітальні	50,0
Всього	563,5

Капітальні загальні витрати на облаштування та ремонт приміщення для пропонованого КП “Смаколик” становитиме 563,5 тис. грн.

Капітальні витрати щодо купівлі обладнання кухонного для реалізації комплексу послуг у сфері харчування подано у табл. 3.2.

Таблиця 3.2 – Капітальні витрати на придбання кухонного обладнання КП “Смаколик”

№	Найменування	Кількість, од.	Ціна, грн.	Вартість, грн.
1.	Плитка індукційна	2	35895,0	71790,0
2.	Холодильник	1	22345,0	22345,0
3.	Морозильна камера	1	21555,8	21555,8
4.	Професійний слайсер	1	25672,3	25672,3
5.	Професійний куттер	1	25854,3	25854,3
6.	Професійниій тістоміс	1	30956,1	30956,1
7.	Сковорода промислова	1	23221,5	23221,5
8.	Ванна для миття посуду	2	2485,0	4970,0
9.	Професійна овчерізка	1	19823,1	19823,1
10.	Картоплечистка професійна	1	35672,5	35672,5
11.	Професійна м’ясорубка	1	22456,7	22456,7
12.	Посудомийна машина	1	48223,5	48223,5
13.	Витяжка	3	9035,8	27107,4

продовження табл.3.2

14.	Каструля (22 л)	3	3345,6	10036,8
15.	Каструля (18 л)	3	2567,7	7793,1
16.	Інше кухонне обладнання та посуд	-	33550,0	3355,0
	Всього витрат			400833,1

Згідно даної табл. 3.2, сума капітальних витрат на придбання кухонного обладнання для функціонування КП “Смаколик” буде становити 400,8 тис. грн.

У наступній табл. 3.3 нами сформовано загальні суми капітальних витрат на забезпечення функціонування КП “Смаколик”.

Таблиця 3.3 – Загальні капітальні витрати на проєкт створення КП “Смаколик”

	Види витрат	Сума, тис.грн.
1.	Ремонт та облаштування приміщення	563,5
2.	Придбання кухонного обладнання	400,8
	Всього	964,3

Отже, загальна сума капітальних витрат на проєкт створення КП “Смаколик” складає 964,3 тис. грн.

Продовжуючи логіку нашого дослідження, варто відзначити, що основними поточними витратами для забезпечення діяльності КП “Смаколик” варто включити наступні витрати на: заробітну плату персоналу комунального підприємства (1293,1 тис.грн.); нарахування на зарплату 22% (284,5 ти.грн.); електроенергію (360,5 тис.грн.); опалення приміщення (62,5 тис.грн.); воду (12,5 тис.грн.); сировину для виробництва продукції (2250,8 тис.грн.); амортизація (222,5 тис. грн.); інші витрати (325,5 тис.грн.).

Персонал КП “Смаколик” включатиме наступних працівників поданих у табл. 3.4 та проведено розрахунок на оплату праці витрат.

Таблиця 3.4 – Загальні витрати на оплату праці КП “Смаколик”

Вид персоналу	Кількість осіб	Річна сума заробітної плати, тис.грн.
Начальник	1	155,8
Бухгалтер	1	145,7
Шеф-повар	1	135,5
Помічник шеф-повара	1	110,6
Кухарі	4	385,7
Офіціант	3	234,5
Посудомийник	1	65,8
Прибиральниця	1	59,5
Всього	14	1293,1

Згідно даної таблиці встановлено, що витрати на оплату праці КП “Смаколик” становлять 1293,1 тис.грн.

Розрахунок величини матеріальних витрат запропонованого проєкту КП “Смаколик” подано у наступній табл. 3.5.

Таблиця 3.5 – Кошторис витрат річних на забезпечення роботи проєкту КП “Смаколик”

№	Види витрат	Сума, тис.грн.
1.	Матеріальні витрати в т.ч. витрати на: електроенергію; воду; опалення приміщення; сировину	2686,3 360,5 12,5 62,5 2250,8
2.	Витрати на заробітну плату	1293,1
3.	Нарахування на зарплату	284,5
4.	Амортизація	222,5
5.	Інші виробничі витрати	325,5
	Всього витрат	4811,9

Згідно даної табл. 3.5 встановлено, що витрати загальна сума річних витрат на реалізацію проєкту КП “Смаколик” будуть становити 4811,9 тис. грн.

Слід відзначити, що очікувані фінансові результати щодо запропонованого проєкту КП “Смаколик” відображені у табл. 3.6.

Таблиця 3.6 – Прогнозовані фінансові результати створення КП “Смаколик”

Показник	Сума, тис.грн.
Чистий дохід від реалізації продукції	5558,1
Витрати на виробництво та реалізацію продукції	4811,9
Прибуток від звичайної діяльності до оподаткування	746,2
Податок на прибуток від звичайної діяльності	134,3
Чистий прибуток	611,9

Згідно наступної формули зробимо грошового потоку розрахунок:

$$ГП = ЧП + А \tag{3.1}$$

де ЧП – чистий прибуток;

А – амортизаційні відрахування

$$ГП = 611,9 + 201,9 = 813,8 \text{ тис.грн.}$$

Розрахуємо вартість теперішню:

$$ТВ = \frac{ГП}{(1+R)^t} \tag{3.2}$$

де *ГП* – за певний період грошовий потік, тис.грн.;

R – процентна річна ставка, %

$$ТВ1 = \frac{813,3}{(1+0,2)^1} = 582,1 \text{ тис.грн.}$$

$$ТВ2 = \frac{813,8}{(1+0,2)^2} = 565,1 \text{ тис.грн.}$$

$$ТВ3 = \frac{813,8}{(1+0,2)^3} = 470,4 \text{ тис.грн.}$$

$$ТВ4 = \frac{813,8}{(1+0,2)^4} = 393,1 \text{ тис.грн.}$$

$$ТВ5 = \frac{813,8}{(1+0,2)^5} = 325,5\ тис.грн.$$

$$\sum ТВ = 582,1 + 565,1 + 470,4 + 393,1 + 335,5 = 5346,2\ тис.грн.$$

Розрахуємо суму вкладень капітальних, які окупити за другий рік потрібно:

$$611,9 – 582,1 = 29,8\ тис.грн.$$

Визначаємо, яку частину другого року необхідно затратити, щоб окупити повністю інвестиції початкові:

$$\frac{29,8}{565,1} * 12 = 0,5 міс.$$

Отже, дисконтований період окупності становитиме – 1 рік 1 міс.

Наступний етап – розрахунок чистої теперішньої вартості згідно наступної формули:

$$ЧТВ = \sum ТВ - ПІ \qquad (3.3)$$

де *ТВ* – вартість теперішня грошових майбутніх потоків;

ПІ – інвестиції початкові, грн.

$$ЧТВ = 5346,2 – 4811,9 = 534,3\ тис.грн.$$

Розрахуємо індекс прибутковості:

$$ІП = \frac{ТВ}{ПІ} \qquad (3.4)$$

Отже, створення КП “Смаколик” є прийнятним, оскільки індекс прибутковості становить 1,1.

Зведено показники економічної ефективності реалізації проєкту створення КП “Смаколик” згідно табл. 3.7.

Таблиця 3.7 – Розрахунок економічного ефекту щодо створення КП “Смаколик”

№ з\п	Показник	Результат
1.	Додатковий прибуток, тис.грн.	813,8
2.	Річний грошовий потік, тис.грн.	5346,2
3.	Термін окупності, роки	1,1
4.	Чиста теперішня вартість, тис.грн.	534,3
5.	Індекс прибутковості	1,1

Звідси можна зробити висновок про ефективність впровадження даного проєкту та високу ефективність, доцільність його втілення в практичну діяльність Заліщицької ради міської – створення підприємства комунального “Смаколик”, оскільки чиста вартість теперішня складає 534,3 тис. грн.; індекс прибутковості рівний 1,1, він трохи більший за 1; простий термін окупності проєкту складає 1 рік 1 місяць.

3.2 Створення комунального підприємства з пошиття спецодягу як джерело зростання наповнення бюджету Заліщицької міської ради

На основі проведених досліджень нами обгрунтовано доцільність створення комунального підприємства з метою забезпечення комунальних підприємницьких структур Заліщицького району та інших споживачів у спецодязі. Саме тому нашою пропозицією буде створення КП “Дрес-код”, яке виконуватиме індивідуальні замовлення щодо пошиття спецодягу. У наступній табл. 3.8 сформуємо загальні витрати для реалізації даних проєктних рішень.

Таблиця 3.8 – Загальний кошторис річних витрат створення КП “Дрес-код” для пошиття спецодягу

№	Види витрат	Сума, тис.грн.
1.	Матеріальні витрати в т.ч. витрати на: придбання швейного обладнання; транспортування; монтаж обладнання; сировину та матеріали; комунальні витрати; інші витрати	1391,9 735,5 41,3 51,2 180,5 350,2 33,2
2.	Витрати на заробітну плату	1350,0
3.	Нарахування на зарплату	297,0
4.	Амортизація	185,3
5.	Інші виробничі витрати	42,5
	Всього витрат	3266,7

Згідно даної табл. 3.8 кошторис річних витрат на створення КП “Дрес-код” для пошиття спецодягу становитимуть 3266,7 тис.грн.

Слід відзначити, що прогнозована величина прибутку чистого від роботи запропонованого створення КП “Дрес-код” із пошиття спецодягу 454,5 тис. грн. Прогнозована величина грошового потоку складає:

$$ГП = 454,5 + 162,5 = 617,0 \text{ тис. грн.}$$

Провдемо розрахунок теперішньої вартості зідно формули 3.2:

$$TB1 = \frac{517,0}{(1+0,2)^1} = 430,8 \text{ тис.грн.}$$

$$TB2 = \frac{517,0}{(1+0,2)^2} = 359,0 \text{ тис.грн.}$$

$$TB3 = \frac{517,0}{(1+0,2)^3} = 298,8 \text{ тис.грн.}$$

$$TB4 = \frac{517,0}{(1+0,2)^4} = 249,8 \text{ тис.грн.}$$

$$ТВ5 = \frac{813,8}{(1+0,2)^5} = 206,8\ тис.грн.$$

$$\sum ТВ = 430,8 + 359,0 + 298,8 + 249,8 + 206,8 = 1545,2\ тис.грн.$$

Знаходимо період окупності:

$$617,0 – 582,1 = 34,9\ тис.грн.$$

Знаходимо, яку необхідно затратити частину другого року, щоб окупити початкові інвестиції повністю :

$$\frac{34,9}{582,1} * 12 = 0,6 міс.$$

Отже, дисконтований період окупності становитиме – 1 рік 1 міс.

Наступний етап – розрахунок чистої теперішньої вартості згідно формули 3.3:

$$ЧТВ = 1545,2 – 454,5 = 1090,7\ тис.грн.$$

Індекс прибутковості згідно формули (3.4).

$$ІП = \frac{1545,2}{454,5} = 3,3$$

Отже, створення КП “Дрес-код” із пошиття спецодягу є прийнятним, тому що індекс прибутковості становить 3,3. Зведені показники подано у наступній табл. 3.9.

Таблиця 3.9 – Розрахунок показників економічної доцільності створення КП “Дрес-код” із пошиття спецодягу

№ з\п	Показник	Результат
1.	Додатковий прибуток, тис.грн.	454,5
2.	Річний грошовий потік, тис.грн.	617,0
3.	Термін окупності, роки	1,1
4.	Чиста теперішня вартість, тис.грн.	1090,7
5.	Індекс прибутковості	3,3

Отже, нами обгрунтовано про високу ефективність створення КП “Дрес-код” із пошиття спецодягу та доцільність його реалізації в практичну діяльність з метою підвищення рівня фінансової результативності Заліщицької міської ради: чиста теперішня вартість складає 1090,7 тис. грн.; індекс прибутковості рівний 3,3, його величина більша за 1; простий термін окупності проєкту – 1 рік 1 місяць.

На основі проведених досліджень встановлено, що КП “Дрес-код” із пошиття спецодягу необхідно зосереджувати свою діяльність на наступні напрямки розвитку з метою досягнення позитивних результатів: вихід та адаптація до нового сегменту ринку; збільшення клієнтської бази; залучення нових партнерів до підприємницької діяльності; впровадження інноваційних процесів в практичній діяльності; оптимізація логістичних послуг.

Проведені дослідження встановили, що КП “Дрес-код” із пошиття спецодягу необхідно зосереджувати свою діяльність на наступні напрямки розвитку з метою досягнення позитивних результатів: вихід та адаптація до нового сегменту ринку; збільшення клієнтської бази; залучення нових партнерів до підприємницької діяльності;

Також, КП “Дрес-код” із пошиття спецодягу з метою підвищення рівня матеріальної та фінансової діяльності для ефективного ведення бізнесу необхідно: провести комплексне дослідження ринку; оптимізувати процеспостачання; оптимізувати процес виробництва готової продукції; сформувати доступну цінову політику; досягення виробництва продукції високої якості; сформувати гнучку

систему оплати продукції; сформувати високу корпоративну культуру; налагодити комунікаційні зв’язки; висока продуктивність праці працівників.

3.3 Проєктні рішення щодо оренди приміщень комунальної власності на основі застосування платформи e-tender

Електронний тендерний майданчик (ЕТМ) на сучасному етапі розвитку являється операційним ядром системи електронних аукціонів, який супроводжує розробку процедур закупівлі послуг і товарів на основі інформації про пропозицію, яка підприємствами формується в рамках нормативно-правового середовища закупівель. Спеціалізований web-сайт - це електронний тендер для проведення серед постачальників тендерів. Необхідно відмітити, що він реалізується у вигляді каталога-довідника, за допомогою якого споживач може вибрати постачальників послуг та товарів для переговорів з ними. Визначено, що переможцем електронного тендеру оголошується постачальник, пропозиція якого відповідає вимогам, що містяться в тендерній документації, і являється конкурентоспроможним, виходячи з таких оціночних критеріїв як терміни, якість, ціна, умови платіжні, сервісні та гарантійні зобов'язання.

Слід відзначити, що ЕТМ в діяльності практичній виконує важливі функції: функція інформаційна, яка дозволяє ознайомитися зі списком організацій, що працюють на ЕТП; маркетингова функція, що допомагає шукати пошук клієнтів та споживачів послуг та робіт; рекламна дія, оскільки можна зразу попасти в єдиний інформаційний простір; функція торгівельна; функція аналітична, яка допомагає проводити аналіз різних показників діяльності; функція інформаційного захисту, яка здійснює безпечний документообіг електронний, побудований за допомогою використання сертифікованих засобів криптографічного захисту інформації (ЕЦП).

Встановлено, основні позитивні сторони праці на ЕТМ: значне заощадження робочого часу; економія грошових коштів на організаційні заходи; відвертість процесу закупівель; чесна конкурентоспроможність; участь у торгах можлива з будь-якої карти світу; представницька доступність.

Торгівельний електронний майданчик допомагає з'єднати в одному торгівельному та інформаційному просторі клієнтів та постачальників різних послуг і товарів, тим самим надаючи учасникам ЕТМ низку сервісів, задля підвищення ефективності їх бізнесової діяльності. Замовники мають можливість проводити електронні торги: аукціони, тендери, співставлення цін і пропозицій, витрати оптимізуючи, а постачальники – беруть участь в закупівлях, які проводяться, розташовувати інформацію про запропоновані послуги та товари.

Позитивні сторони постачальників такі: бистрий пошук торгів; недостатня кількість коштів на рекламну кампанію; прозорість і відвертість продажних дій; чиста конкуренція; однакові права всіх постачальників товарів.

Встановлено, що основними складовими ЕТМ:

1. Апаратний сервер.
2. Забезпечення програм.
3. Транзакційна система з підсистемою документообігу.
4. Система пошукова.
5. Система керівництва каталогом.
6. Облік персональних даних учасників.
7. Служба сервісної підтримки.

Під час проведення електронного аукціону є ряд поганих аспектів, а саме: 1. Невідповідність часу закінчення електронного аукціону приводить до багатогодинних і багатоденних торгів. Практика показує, що в результаті перемагає не той із них, хто розробив конкурентну ціну, а той, хто зміг довше посидіти за комп'ютером.

2. Не розроблений процес врегулювання сварок у разі, якщо замовник відмовляється від підписання договору з постачальником, ціна якого була конкурентоспроможною. Дозволяється укласти договір з конкурсантом, що зайняв друге місце, за такою ж ціною, яку розробив учасник, який зайняв перше місце.

3. Законоавством не встановлено, як відбувається допуск учасників розміщення замовлення до включення в список "електронний аукціон".

В процесі практичної реалізації нами відзначено основні етапи практичної діяльності передачі майна в оренду Заліщицької міської ради:

– затвердження факту щодо наміру передачі майна в оренду;

– записати інформацію про потенційний об’єкт оренди до ЕТС;

– прийняття заключення про внесення потенційного об’єкта оренди до одного із Переліків;

– публікація інформації про об’єкти оренди, при умові прийняття заключення про включення до одного з Переліків, в ЕТС;

– розташування в ЕТС інформації про передачу майна в оренду;

– розробка аукціону на право оренди майна або передача об’єкта в оренду без проведення торгів, публікація в ЕТС договору оренди.

Основою розрахунку орендної плати є результати електронного аукціону розміру орендной плати за майно, але далі мова буде, в основному, про ситуацію, коли оренда здійснюється без аукціону.

У Законі ст. 6 “Про оренду державного та комунального майна” наведені умови, коли оцінка потенційних об’єктів оренди мають здійснювати обов’язково. Орендар обов’язково здійснює переоцінку об’єкта у разі, якщо:

– відсутня балансова вартість;

– балансова залишкова вартість об’єкта оренди дорівнює нулю;

– балансова залишкова вартість об’єкта оренди становить менше 10% його первісної балансової вартості.

Переоцінку проводять після занесення про потенційний об’єкт оренди інформації до Прозорро. Після переоцінки потенційного об’єкта оренди балансоутримувачі зобов’язані збільшити балансову вартість відповідного майна згідно з результатами оцінки відповідно до правил бухгалтерського обліку. Після переоцінки потенційного об’єкта оренди балансоутримувачі зобов’язані збільшити балансову вартість відповідного майна згідно з результатами оцінки відповідно до правил бухгалтерського обліку

Пропозицією згідно даного підрозділу є обґрунтування щодо зміцнення матеріальної складової та підвищення рівня фінансової, а саме здачі в оренду

наявне комунальне майно Заліщицької міської ради. Проєктні результати доходу від здачі в оренду комунального майна представлено у табл. 3.10.

Таблиця 3.10 – Прогнозований дохід від здачі в оренду комунального майна Заліщицької міської ради

Показники	Характеристика (місце розташування)		
	Офісне приміщення (вул. Сонячна, 14)	Складське приміщення (вул. Західна, 7)	Медична діяльність (вул. Злуки, 9)
Ціна за м.кв., грн.	170	90	180
Загальна площа, м.кв.	220	450	240
Вартість оренди, грн.	37400	40500	43200
Потенційно реальна вартість оренди, грн. (коефіцієнт 0,7)	26180	28350	30240
Прогнозний додатковий дохід в місяць, грн.	11220	12350	12960
Прогнозний додатковий дохід за рік, грн.	134640	148200	155520

Сформовані отримані результати прогнозованого додаткового доходу від оренди майна Заліщицької міської ради становитимуть 438360 грн.: офісне приміщення (вул. Сонячна, 14); складське приміщення (вул. Західна, 7); медична діяльність (вул. Злуки, 9) подамо у вигляді наступної табл. 3.11.

Таблиця 3.11 – Розрахунок загальної величини прогнозованого додаткового доходу від оренди комунального майна Заліщицької міської ради за 2021 р.

№ з\п	Показник	Сума доходу, грн.
1.	Офісне приміщення (вул. Сонячна, 14)	134640
2.	Складське приміщення (вул. Західна, 7)	148200
3.	Медична діяльність (вул. Злуки, 9)	155520
	Всього	438360

Прорезюмувавши вище описане, неможливо залишити поза увагою те, що передача в оренду майна, яке знаходиться на балансі Заліщицької ради міської

базується на таких принципах як: прозорість, законність; відкритість, рівність; захист економічної конкуренції; створення сприятливих умов для залучення інвестицій; гарантування конкурентних умов оренди. Метою даного проєкту оренди об’єктів власності комунальної є економічне зростання Заліщицької ради міської за рахунок збільшення прибутків у бюджет місцевий, зміцнення фінансовоспроможності органу самоврядування місцевого.

РОЗДІЛ 4
ОХОРОНА ПРАЦІ ТА БЕЗПЕКА У НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЯХ

4.1 Сучасний стан та організація процесу охорони праці Заліщицької міської ради

Слід відзначити, що для опрацювання положення про службу охорони праці Заліщицької міської ради необхідно орієнтуватись на вимоги ст. 15 Закону “Про охорону праці”. До основних функціональних обов’язків інженера з охорони праці Заліщицької міської ради належать: опрацювання ефективної цілісної системи управління охороною праці та оперативно-методичне керівництво роботою охорони праці; підготовка комплексних заходів щодо досягнення встановлених нормативів безпеки, гігієни праці, у тому числі розділу “Охорона праці” у колективному договорі; проведення вступного інструктажу з питань охорони праці; облік, аналіз нещасних випадків, професійних захворювань і аварій та участь у їх розслідуванні; визначення необхідної кількості інструкцій з охорони праці, організація їх розробки, облік та забезпечення ними структурних підрозділів; організація підвищення кваліфікації та перевірки знань посадових осіб з питань охорони праці; організація паспортизації робочих місць щодо відповідності їх вимогам охорони праці, підготовка статистичних звітів; організація ідентифікації об’єктів підвищеної небезпеки (ОПН), декларації безпеки ОПН; розробка плану локалізації та ліквідації аварійних ситуацій і аварій (ПЛАС); проведення консультацій, бесід, лекцій, оформлення стендів, куточків і кабінету з охорони праці; здійснення контролю за своєчасним проведенням навчання та інструктажів з охорони праці працюючих, медичних оглядів, додержанням працівниками технологічних процесів, правил поводження з машинами, механізмами, устаткуванням та іншими засобами виробництва, використанням засобів колективного та індивідуального захисту, виконанням робіт відповідно до вимог з охорони праці, виконанням приписів органів державного нагляду, наказів роботодавця з питань охорони праці.

Інженера з охорони праці Заліщицької міської ради несе відповідальність за: невідповідність прийнятих ними рішень вимогам нормативно-правових актів; невиконання своїх функціональних обов’язків; недостовірність та несвоєчасність підготовки статистичних звітів з охорони праці; низьку якість проведеного ними розслідування нещасних випадків на робочих місцях.

Ознайомлення із станом охорони праці у структурних підрозділах інженера з охорони праці Заліщицької міської ради та визначення найбільш небезпечних з них. Для цього необхідно оглянути основні та допоміжні приміщення. Це дасть змогу визначитись стосовно того, які види обладнання експлуатуються та якими є джерела їх живлення, а також якого переліку галузевих та міжгалузевих нормативно-правових актів про охорону праці необхідно дотримуватись працюючим. Потрібно подбати про наявність засобів наочної агітації, знаків безпеки та засобів індивідуального захисту.

Інженер з охорони праці Заліщицької міської ради є забезпечений такими нормативно-правовими актами: Закон України “Про охорону праці”; Закон України “Про об’єкти підвищеної небезпеки”; Типове положення про службу охорони праці; Положення про порядок розслідування та ведення обліку нещасних випадків, професійних захворювань; Типове положення про навчання з питань охорони праці; Положення про розробку інструкцій з охорони праці; Положення про медичний огляд працівників певних категорій; Порядок опрацювання та затвердження власником нормативних актів про охорону праці, що діють міській раді; Типове положення про комісію з питань охорони праці; Типове положення “Про кабінет охорони праці”.

Журнали, які необхідно мати інженер з охорони праці Заліщицької міської ради щодо охорони праці: реєстрації потерпілих від нещасних випадків; обліку професійних захворювань; обліку об’єктів підвищеної небезпеки; реєстрації аварій; реєстрації інструкцій з охорони праці; обліку видачі інструкцій з охорони праці; реєстрації вступного інструктажу з питань охорони праці; реєстрації протоколів з охорони праці [32, с.87].

4.2 Організація фінансування та матеріального забезпечення заходів захисту населення і територій від НС мирного та воєнного часу

Матеріальне забезпечення цивільного захисту – це комплекс організаційних, інженерно-технічних, правових та інших заходів, спрямованих на безперервне постачання органів управління і сил цивільного захисту, а також населення, що потерпіло внаслідок надзвичайних ситуацій. Потреба цивільного захисту у матеріальних ресурсах, техніці і спеціальних видах майна задовольняється Держкомресурсів та Мінекономіки цільовим призначенням на замовлення Міністерства України з питань надзвичайних ситуацій і розподіляється ним відповідно до замовлення штабів Республіки Крим, областей, міст Києва і Севастополя, військових з’єднань і частин цивільної оборони.

Реалізація матеріальних ресурсів, спеціальних видів майна цивільного захисту за номенклатурою, встановленою Держкомресурсів і Міністерством України з питань надзвичайних ситуацій, здійснюється Держкомресурсів, іншими центральними та місцевими органами державної виконавчої влади, які мають власну систему матеріального постачання.

Забезпечення спеціалізованих і невоєнізованих формувань цивільного захисту матеріальними засобами проводиться за нормами, які затверджуються у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України [33,с.149].

Для ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій створюються:

– на загальнодержавному рівні: резервний фонд Кабінету Міністрів України – для фінансування витрат, пов’язаних з ліквідацією надзвичайних ситуацій загальнодержавного рівня (за рахунок видатків Державного бюджету України); запаси матеріальних ресурсів – для проведення першочергових робіт з ліквідації надзвичайних ситуацій (за рахунок державного матеріального резерву, що створюється згідно із законодавством);

– на регіональному рівні: регіональний резерв фінансових ресурсів – відповідно до законодавства;

– на місцевому рівні: місцевий резерв фінансових ресурсів – відповідно до законодавства;

– на об’єктовому рівні: запаси матеріальних та фінансових ресурсів – за рахунок власних коштів державних підприємств, установ та організацій.

Обсяги матеріальних та фінансових ресурсів визначаються органом, що їх створює. Якщо для локалізації або ліквідації надзвичайної ситуації необхідні матеріальні та фінансові ресурси в обсягах, що перевищують власні можливості, місцева або об’єктова комісія звертається за допомогою до відповідної регіональної комісії, яка, приймаючи рішення щодо надання необхідної допомоги, бере на себе відповідальність за координацію дій або керівництво роботою з ліквідації цієї ситуації.

У разі нестачі матеріальних та фінансових ресурсів для ліквідації надзвичайної ситуації регіонального або загальнодержавного рівня за клопотанням центральних органів виконавчої влади зазначені ресурси можуть бути виділені їм в установленому законодавством порядку з державного матеріального резерву і резервного фонду Кабінету Міністрів України.

Слід відзначити, що державний резерв матеріальних цінностей є недоторканним і може використовуватися лише за рішенням Кабінету Міністрів України. Відпуск матеріальних цінностей з державного резерву здійснюється: у зв’язку з їх освіженням (поновленням) і заміною; у порядку тимчасового позичання; у порядку розбронювання; для надання гуманітарної допомоги; для ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій; у разі настання особливого періоду.

Відпуск матеріальних цінностей з державного резерву в порядку тимчасового позичання провадиться за рішенням Кабінету Міністрів України, в якому визначаються одержувачі, строки та умови відпуску матеріальних цінностей із державного резерву, а також строки їх повернення.

Доведено, що контроль за накопиченням та зберіганням спеціального майна цивільного захисту здійснюється відповідними органами державної виконавчої влади [11, с.51].

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

Отже, у представленій кваліфікаційній роботі магістра проведено теоретичне обґрунтування і запропоновано практичні шляхи розв'язання науково-виробничої проблеми, яка полягає у розробленні проєктних пропозицій щодо підвищення рівня матеріальної та фінансової основи діяльності Заліщицької міської ради, що дало змогу зробити такі висновки:

Основною ціллю діяльності органів місцевого самоврядування є вирішення питань, що пов'язані із задоволенням побутових, соціально-економічних, медичних, культурних та інших потреб населення відповідної адміністративно-територіальної одиниці. З цією метою у розпорядженні органів місцевого самоврядування в Україні перебуваються різні матеріальні та фінансові ресурси, щоб реалізувати цілий комплекс послуг.

Слід відзначити, що органи місцевого самоуправління мають забезпечити власними силами даний процес, визначити пріоритетні задачі місцевого розвитку відповідно до программ місцевого розвитку. На основі фінансових планів має відбуватися формування доходів і фінансування за їх рахунок видатків; на основі інших планів має здійснюватися економічна та інша діяльність органів місцевого самоврядування.

Вирішальне значення для фінансової незалежності місцевого самоврядування мають доходи місцевих бюджетів, процес формування яких характеризується наразі переважанням дотацій і субвенцій з Державного бюджету, невеликою питомою вагою власних доходів та місцевих податків і зборів, надходженнями коштів від комунального майна і надання послуг.

Відносини у сфері матеріально-фінансової основи місцевого самоврядування регулюються нормами конституційного, фінансового, муніципального, адміністративного цивільного права. Доведено, що держава бере участь у формуванні доходів бюджетів місцевого самоврядування, фінансово

підтримує місцеве самоврядування. Витрати органів місцевого самоврядування, що виникли внаслідок рішень органів державної влади, компенсуються державою.

Встановлено, що основними завданнями матеріально-фінансового забезпечення органів місцевого самоврядування є: зміцнення фінансової основи місцевого самоврядування; підвищення ефективності процесу формування видаткової частини місцевих бюджетів та децентралізація управління; удосконалення системи регулювання міжбюджетних відносин; запровадження планування місцевих бюджетів на середньострокову перспективу; посилення інвестиційної складової місцевих бюджетів; підвищення ефективності управління коштами місцевих бюджетів; забезпечення прозорості процесу формування та виконання місцевих бюджетів. На основі проведених досліджень обгрунтовано, що місто Заліщики є надзвичайно самостійною адміністративно-територіальною одиницею – міським населеним пунктом, в межах якої громада здійснює міське самоврядування та, яка має у своїй структурі органи міського самоврядування, а також свою комунальну власність та місцевий бюджет.

За аналізований період 2017-2019 рр. виконання дохідної та видаткової частини бюджету Заліщицької міської ради була значно на вищому рівні порівняно із попереднім періодом. Проводячи аналізування у 2018 р. порівняно з 2017 р. то відзначаємо, що відбулося зниження на -1165,4 тис.грн. (-9,6 %) згідно даного періоду. Що стосується наступного аналізованого періоду, то у 2019 р. досліджуваній міській раді доходи загального фонду збільшились 38979 тис.грн. або на 33,34 % порівняно з 2018 р. Слід відзначити, що аналогічна тенденція збільшення доходів спеціального фонду у 2019 р. на 13,4 тис.грн. або на 4,6 %. Щодо оцінки матеріально-технічного забезпечення щодо видатків використання товарів і послуг у 2018 р. порівняно з 2017 р. відбулося зростання на 707,4 тис.грн. або на 251,8%, а у 2019 р. становило 305,8 тис.грн., що на -682,5 тис.грн. (-69,1) менше порівняно з 2018 р. Що стосується видатків предметів, матеріалів, обладнання та інвентарю, то ситуація мала цілком діаметрально протилежне співвідношення по аналізованих періодах: у 2018 р. порівняно з

2017 р. відбулося зниження на 22,7 тис.грн. (25,8%), а у 2019 р. збільшились на 66,9 тис.грн. (102,3) та становили 132,3 тис.грн.

Неможливо залишити поза увагою те, що значно зросли видатки що виконання інвестиційних проєктів у 2018 р. становило 555,5 тис.грн., а у 2019 р. 1054,8 тис.грн. тобто більше на 89,9 %. А ось щодо оцінки по загальній структурі перевиконано видатки на 384 тис.грн. (27,3 %) та становило у 2019 р. 1793,7 тис.грн.

Також, у 2019 р. за кошти Заліщицької міської ради закуплено ряд основних засобів: лічильник для обліку води РЧВ; терморезисторний заврювальний апарат; диспетчеризації на насосні станції та встановлено перелік основного матеріально-технічного забезпечення, а саме: дитячий майданчик – 117 тис.грн.; комплекс спортивних снарядів – 45000 грн.; дорожні дзеркала – 15300 грн.; автобусна зупинка – 25000грн.; паркові шахи – 26775 грн.; садовий пилосос (2 шт.) – 19798 грн.; писанка гіпсополімерна (3 шт.) – 21300 грн.; гойдалка “Гніздо лелеки” – 30000 грн. тощо. Отже, можна подати позитивну оцінку функціонування Заліщицької міської ради в контексті доходів та видатків загального та спеціального фонду за 2017-2019 рр. на основі проведеної оцінки матеріальної та фінансової складової.

Основним напрямком удосконалення матеріальної та фінансової основи діяльності Заліщицької міської ради є створення комунального підприємства “Смаколик”. Метою проєктного підприємства – надання комплексу послуг у сфері громадського харчування. Необхідність створення цієї КП “Смаколик” пояснюється тим, що в даний час в м. Заліщики немає спеціалізованого закладу громадського харчування, яке продовжувало б традиції вітчизняної кухні, допомагаючи задовольняти потреби жителів міста. Встановлено, що загальна сума річних витрат на реалізацію проєкту КП “Смаколик” будуть становити 4811,9 тис. грн. та відзначено високу ефективність, доцільність його реалізації в практичну діяльність Заліщицької міської ради, оскільки чиста теперішня вартість складає 534,3 тис. грн.; індекс прибутковості рівний 1,1, його величина більша за 1.; простий термін окупності проєкту – 1 рік 1 місяць.

Наступною пропозицією, щодо підвищення рівня об’єкту дослідження є створення КП “Дрес-код”, яке виконуватиме індивідуальні замовлення щодо пошиття спецодягу з метою забезпечення потреб комунальних підприємницьких структур Заліщицького району та інших споживачів. Обгрунтовано про високу ефективність створення КП “Дрес-код” із пошиття спецодягу та доцільність його реалізації в практичну діяльність з метою підвищення рівня фінансової результативності Заліщицької міської ради, оскільки: чиста теперішня вартість складає 1090,7 тис. грн.; індекс прибутковості рівний 3,3, його величина більша за 1; простий термін окупності проєкту – 1 рік 1 місяць. На основі проведених досліджень встановлено, що КП “Дрес-код” із пошиття спецодягу необхідно зосереджувати свою діяльність на наступні напрямки розвитку з метою досягнення позитивних результатів: вихід та адаптація до нового сегменту ринку; збільшення клієнтської бази; залучення нових партнерів до підприємницької діяльності; впровадження інноваційних процесів в практичній діяльності; оптимізація логістичних послуг.

Третьою пропозицією є обґрунтування щодо зміцнення матеріальної складової та підвищення рівня фінансової – здачі в оренду наявне комунальне майно Заліщицької міської ради, оскільки прогнозований додатковий дохід від оренди майна становитиме 438360 грн.: офісне приміщення (вул. Сонячна, 14); складське приміщення (вул. Західна, 7); медична діяльність (вул. Злуки, 9).

Доведено, що операційним ядром системи електронних аукціонів є електронний тендерний майданчик (ЕТМ), що забезпечує проведення процедур закупівлі товарів і послуг на базі інформації про пропозицію, яка формується підприємствами і організаціями – користувачами системи в рамках нормативно-правового середовища закупівель. З практичної точки зору основними елементи ЕТМ: сервер (апаратний комплекс); програмне забезпечення; транзакційна система з підсистемою документообігу; пошукова система; система управління каталогом; система обліку персональних даних учасників; служба технічної підтримки.

БІБЛІОГРАФІЯ

1. Агранофф Р. Напрямки адміністративної реформи. URL: http://www.pdp.org.ua/analytics/local-government/978-210-a5.visnyk.
2. Адміністративна реформа в Україні: сучасний стан, проблеми та перспективи:монографія / за заг. ред. Н. Р. Нижник, Н. Т. Гончарук. Д.: Моноліт. 2009. С. 146–177.
3. Адміністративно-територіальний устрій країн Європейського Союзу: навч. посіб. / за заг. ред. Ю. В. Ковбасюка, М. К. Орлатого. К.: НАДУ. 2017. 628 с.
4. Бавико О. Є. Формування інфраструктури інноваційного розвитку регіонального економічного простору на основі технологій краудсорсингу. Бізнес-навігатор : наук.-вироб. журнал. 2017. № 1 (30). С. 59 – 66.
5. Батанов О. В. Феноменологія сучасного європейського муніципалізму та місцеве самоврядування в Україні. Часопис Київського ун-ту права. 2015. № 4. С. 77–81.
6. Безуглий Д. Укрупнення громад і можливості проектного підходу для забезпечення їх співробітництва та розвитку. Новітні інформаційно-комунікаційні технології в модернізації публічного управління: зарубіжний і вітчизняний досвід: матер. III наук.-практ. семінару. м. Дніпропетровськ. URL: http://dridu.dp.ua.
7. Берданова О., Вакуленко В., Валентюк І.В., Ткачук А.Ф. Стратегічне планування розвитку ОТГ. Навчальний посібник. К.: 2017. 116 с.
8. Бородін Є.І. Розвиток інноваційних компетентностей публічних службовців: досвід проекту DESPRO. Управління інноваційним розвитком території: матер. наук.-практ. конф. За міжнар. участю. 30 листоп. 2015 р., м. Дніпропетровськ. Д. :ДРІДУ НАДУ. 2015. 192 с. URL : http://dridu.dp.ua/konf/konf_dridu/2015_11_30_mater_mup.pdf.
9. Бугай С. М. Про напрями вдосконалення територіальної організації місцевого самоврядування. URL: http://dspace.nbuv.gov.ua/bitstream/handle/123456789/5904/14-Bugaj.pdf?sequence=1.

10. Бюджетний Кодекс України : Закон України від 08 лип. 2010 р. № 2456-VI, прийн. ВРУ у ред. від 13 берез. 2015 р. URL: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2456-17.
11. Васійчук В.О. Основи цивільного захисту: Навч. посібник. Львів, 2010. 384 с.
12. Вілкул О. Всеукраїнський конкурс проектів та програм розвитку місцевого самоврядування як інструмент практичної реалізації державної політики щодо регіонального розвитку. Місцеве самоврядування та регіональний розвиток в Україні. 2015. №2. С.5–7. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/mcrru_2013_2_4.
13. Волик В. С. Нормативно-правове забезпечення компетенційного підходу в управлінні державною службою. Теорія та практика державного управління: зб. наук. пр. Х.: Вид-во ХарРІ НАДУ «Магістр». 2017. Вип. 1 (36).
14. Ворона П. В. Досвід проектної діяльності органів місцевого самоврядування в рамках Всеукраїнського конкурсу проектів і програм розвитку місцевого самоврядування за період 2015 – 2018 рр. Актуальні пробл. держ. упр. 2019. № 2(46). URL: http://www.kbuapa.kharkov.ua/e-book/apdu/2014-2/doc/3/01.pdf.
15. Гончарук Н. Т. Взаємодія органів державної влади та органів місцевого самоврядування: правові та функціональні аспекти. Публічне упр.: теорія та практика: зб. наук. Праць асоціації д-рів наук з держ. упр. 2017 р. Вип. 2(6). С. 26 – 32.
16. Гончарук Н. Т. Концептуальні засади реформування місцевого самоврядування у контексті європейського досвіду. Вивчення та впровадження в Україні іноземного досвіду удосконалення діяльності органів влади: матер. IX Міжнар. наук.-практ. інтернет-конф. 27 листопада 2014 р. Полтава: ПолтНТУ. 2017. С. 108–113.
17. Данилишин Б. На сьогодні стратегічно важливим є забезпечення залучення інвестицій в реальний сектор національної економіки. Урядовий портал: прес-служба Мінекономіки. 2018. 11 грудня. URL: http://www.kmu.gov.ua/control/publish/article?art_id=170100332.

18. Дегтярьова І. О. Застосування креативних методів для пошуку ефективних рішень щодо територіального розвитку: практичне заняття. Застосування інтерактивних технологій у галузі знань «Державне управління»: зб. метод. матер. за результатами роботи Школи пед. майстерності, черв.-серп. 2016 р. / за заг. ред. М. М. Білинської, В. М. Сороко, Л. А. Гаєвської. К.: НАДУ. 2017. С. 57–63.
19. Деркач М. І. Децентралізація фіскальних функцій держави у контексті забезпечення сталого розвитку України : монографія. Д.: Стиль, 2017. С. 12.
20. Децентралізація публічної влади: досвід європейських країн та перспективи України / Бориславська О. М., Заверуха І. Б., Школик А. М. та ін.; Центр політико-правових реформ. К.: Москаленко О. М. 2016. 212 с.
21. Деякі питання надання адміністративних послуг органів виконавчої влади: постанова Кабінету Міністрів України від 16 трав. 2014 № 523/2014. URL: http://zakon.rada.gov.ua/go/523-2014-%D1%80.
22. Дробот І. О. Реформування систем місцевого управління: зарубіжний досвід. URL: http://www.dridu. dp.ua/zbirnik/2011-01(5)/11diouzd.pdf.
23. Дробуш І. В. Укрупнення територіальних громад як необхідна умова реалізації соціальної функції місцевого самоврядування. Часопис Національного університету «Острозька академія». Серія «Право». 2018. № 2(10) URL: http://lj.oa.edu.ua/articles/2014/n2/14divfms.pdf.
24. Експертна оцінка проекту Закону України про стимулювання та державну підтримку об’єднання сільських територіальних громад. URL: http://www.msdp.undp.org.ua.
25. Забейворота Т. В. Зарубіжний досвід адміністративно-територіальних реформ в умовах проведення децентралізації влади. URL:http: //www.kbuapa.kharkov.ua/ebook/tpdu/2014-3/doc/5/03.pdf.
26. Івченко В. Основи стратегії розвитку інноваційної системи України. Державне агентство України з інвестицій та інновацій, 17 квітня 2019 р. URL: http://www.sadgora.cv.ua/content/view/173/34.

27. Калашников В. Правові та організаційні засади місцевого самоврядування в ФРН. Актуальні пробл. держ. упр.: зб. наук. пр. Вип. 2 (32). Д.: ДРІДУ НАДУ. 2015. С. 240–247.
28. Книш П. В. Інноваційні соціальні технології: поняття та перспективи використання в системі державного управління URL: http://www.academy.gov.ua.
29. Концепція реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні. Про реформу місцевого самоврядування. URL: http://bychkiv.com.ua/zvernennyahromadyan/faq.
30. Лендьел М.О. Правові можливості для формування допоміжних рівнів та органів самоорганізації у Європі: досвід для України. URL: http://samoorg.com.ua/blog/2013/03/04/ pravovi-mozhlivosti-dlya-formuvannya-dopomizhnih-rivniv-ta-organiv-samoorganizatsiyi-u-yevropi-dosvid-dlya-krayini.
31. Малярчук А. Зарубіжний досвід формування місцевих бюджетів. Вісник ТАНГ. 2016. № 1. С. 23–27.
32. Мороз В. М. Охорона праці. Вінниця. НОВА КНИГА. 2015. 544с.
33. Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: http://zakon3.rada.gov.ua.
34. Офіційний сайт Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України. URL: http://minregion.gov.ua.
35. Правові аспекти публічного управління: теорія та практика: матеріали VII наук.-практ. конф. 10 груд. 2018 р., м. Дніпропетровськ / за заг. ред. Л.Л. Прокопенка. Д.: ДРІДУ НАДУ 2018. 272 с.
36. Про затвердження Державної стратегії регіонального розвитку на період до 2020 року : Постанова Кабінету Міністрів України від 6 серп. 2018 р. № 385. URL: http://www.rada.gov.ua.
37. Про затвердження Методики розроблення, проведення моніторингу та оцінки результативності реалізації регіональних стратегій розвитку та планів заходів з їх реалізації: Наказ Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 31 берез. 2017 р. № 79 URL:

http://www. minregion.gov.ua/wp-content/uploads/ 2016/05/Nakaz-Minregionu.-79_31.03.16.pdf.

38. Методологія стратегічного планування розвитку об'єднаних територіальних громад в Україні. Проект «Підтримка політики регіонального розвитку в Україні». К.: 2018. 55 с.
39. Місцеве самоврядування в Україні: сучасний стан та основні напрями модернізації: наук.доп./редкол.: Ю. В. Ковбасюк, К.О.Ващенко, В. В. Толкованов та ін; за заг. ред. д-ра наук з держ. упр., проф. Ю. В. Ковбасюка. К.:НАДУ. 2018. 128 с.
40. Надання адміністративних послуг в Україні: погляд з регіонів: наук. видання / упоряд. М. Корявець. Чернігів: Поліський фонд міжнар. Та регіон. досліджень. 2018. 118 с.
41. Науково-методичне забезпечення управління місцевим розвитком на засадах інноваційного менеджменту: наук. розробка . К.: НАДУ. 2017. 56 с.
42. Новий закон про службу в органах місцевого самоврядування в контексті децентралізації влади.URL:http://derajrada.at.ua/news/novij_zakon_pro_sluzhbu_v_organakh_miscevogo_samovrjaduvannja_v_konteksti_decentralizaciji_vladi/2015-05-06-446
43. Новітні тенденції розвитку демократичного врядування: світовий та український досвід : матеріали наук.-практ. конф. за міжнар. участю. Київ. 30 трав. 2018 р.: у 3 т. / за заг . ред. О. Ю. Оболенського, С. В. Сьоміна. – К.: НАДУ, 2018. Т. 2. 388 с. 261.
44. Підготовка посадових осіб місцевого самоврядування та здійснення ефективного менеджменту на місцевому рівні: наук.-практ. посіб./ упоряд. О. В. Бейко, А. К. Гук ; за ред. В. М. Князєва, М. О. Пухтинського. К.: СПД-Петруненко В. В. 2019. 398 с.
45. Про Методику формування спроможних територіальних громад (постанова Кабінету Міністрів України від 08.04.2015 № 214. URL: http://www.kmu.gov.ua.

46. Про стан розвитку громадянського суспільства в Україні: доповідь / Національний інститут стратегічних досліджень. 2015. URL: http://www.niss.gov.ua/public/File/2012_nauk_an_rozrobku/stan_poz_gp_sus.pd
47. Публічна адміністрація в Україні: становлення та розвиток / за заг.ред. А. В. Толстоухова, Н. Р. Нижник, Н. Т. Гончарук. Д.: Монолит. 2015. 400 с.: URL: http://decentralization.gov.ua/news/item/id/2332.
48. Стратегія та принципи здійснення реформ територіальної організації публічної влади в країнах ЄС: наук. розробка / уклад.: Л.Л. Прокопенко, О.М. Рудік, І.Д. Шумляєва та ін. К.: НАДУ. 2017. 52 с.
49. Стратегія інноваційного розвитку України на 2010-2020 роки в умовах глобалізаційних викликів / Авт.-упоряд.: Г. О. Андрощук, І. Б. Жиляєв, Б. Г. Чижевський, М. М. Шевченко; за заг. ред. проф. В. І. Полохала. Матер. Парлам. слухань у Верховній Раді України 17 черв. 2019 р. К.: Парламентське вид-во, 2019. 632 с.
50. Сухінін Д. В. Інтеграція підходів оцінювання, моніторингу та контролю в системах управління якістю на рівні місцевого самоврядування. Публічне адміністрування: теорія та практика. 2015. Вип. 1(9). URL: http://dridu.dp.ua/zbirnik/2013-01(9)/13sdvrms.pdf.
51. Регіональне управління: підручник / за заг. ред. Ю. В. Ковбасюка, В. М. Вакуленка, М. К. Орлатого. К.: НАДУ. 2016. 516 с.
52. Ткачук А. Ф. Стратегічне планування у громаді (навчальний модуль) / А. Ткачук, В. Кашевський, П. Мавко. К.: ІКЦ «Легальний статус». 2017. 96 с.
53. Тулай О.І. Зарубіжний досвід функціонування місцевих бюджетів та можливість його імплементації у вітчизняну практику. Проблемы материальной культуры–экономические науки. 2016. № 99. С. 93−97. URL: http://dspace.nbuv.gov.ua/xmlui/bitstream/handle/123456789/35284/28-Tulay.pdf?sequence=1.
54. Удод Є. Г. Методологічні засади розробки та реалізації пілотного е-курсу «Реформування місцевого самоврядування та децентралізація влади». Держ.

упр. та місцеве самоврядування: зб. наук. пр. Д.: ДРІДУ НАДУ. 2018. № 4 (27). С. 289 – 298.

55. Управління змінами в публічному адмініструванні: навч. посіб. / Ю. П. Шаров, І. А. Чикаренко, Т. В. Маматова та ін.; за наук. ред. Ю. П. Шарова. Д. : ДРІДУ НАДУ. 2016. 148 с.
56. Хмара К. Об'єднання територіальних громад у контексті пропозицій відповідного проекту Закону України. Державне управління та місцеве самоврядування: зб. наук.пр. 2016. Вип. 3 (18). С. 267–275.
57. Чикаренко І. А. Формування системи управління інноваційним розвитком територіальних громад: монографія. Д.: ДРІДУ НАДУ. 2017 338 с.
58. Шаров Ю.П. Демократичні зміни в публічному управлінні: програмно-цільова ідеологія здійснення. Вісн. Акад.. митної служби України. Сер. «Державне управління. 2017. Вип. 1. С. 33 – 38.
59. Шаров Ю. П. Проектний підхід в управлінні розвитком та співробітництвом укрупнених територіальних громад. Аспекти публічного управління: збірн. наук. пр. Д. : ДРІДУ НАДУ. 2015. № 9. С. 64 – 70.
60. Шаров Ю. П. Реформа місцевого самоврядування: проблемні аспекти Аспекти публ. упр. 2018. № 5. С. 81 – 87.
61. Шаро Ю.П. Стратегічне планування в муніципальному менеджменті: концептуальні аспекти: монографія. К.: Вид-во УАДУ. 2011. 302 с.
62. Ярова І. В. Модель механізму антикризового управління в адміністративно-територіальному утворенні. Аспекти публічного управління : зб. наук. пр. Д.: ДРІДУ НАДУ. 2017. № 8 (10). С. 76–83.
63. Communities of practice for public service. Access mod: http://www.communities.idea.gov.uk/welcome.do.
64. Community-based monitoring handbook. Lessons from the arctic and beyond. Gofman V.CAFF CBMP Report No. 21, October 2010. 52 p.
65. Cuosa T. Practicing strategic foresight in government. The cases of Finland, Singapore and European Union. Singapore: S.Rajaratnam Studies, 2011. 116 p.

Д О Д А Т К И